

A Kormány

.....

rendelete

a pilóta nélküli állami légitárművek repüléséről

[1] A kormányrendelet célja, hogy a gyorsan változó technikai környezetben lehetőséget teremtsen a pilóta nélküli légitárművek állami célú repülésben történő alkalmazására, az eszközök rövid határidővel történő rendszeresítésére.

[2] A kormányrendelet a honvédelmi érdekekkel összhangban megteremti a cirkálólőszerek rendszeresítésének jogi lehetőségét azzal, hogy külön kategóriába sorolja a cirkálólőszernek minősülő pilóta nélküli állami légitárműveket.

[3] A Kormány a légitárművekről szóló 1995. évi XCIII. törvény 73/B. § i) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

1. *bulletin*: a gyártó által a légitármű, valamint a légitárművel kapcsolatos eszköz szerkezetének, üzemeltetésének, üzemben tartásának módosítását előíró, hivatalosan kiadott közlemény,

2. *BVLOS*: látótávolságon kívüli, nem VLOS-ban történő üzemeltetés,

3. *cirkálólőszer*: olyan pilóta nélküli állami légitármű, amely a gyártói műszaki leírás alapján a fedélzetén elhelyezett harcírész vagy egyéb megsemmisítő eszköz célba juttatására szolgál úgy, hogy a harcírész vagy egyéb megsemmisítő eszköz működésbe lépésekor az azt hordozó cirkálólőszer is megsemmisül, továbbá az olyan, a kezelő személyzet képzésére szolgáló pilóta nélküli állami légitármű, amely a cirkálólőszerrel megegyező szerkezeti kialakítású, de nem tartalmaz harcírészt vagy egyéb megsemmisítő eszközt, vagy a fedélzetén elhelyezett harcírész vagy egyéb megsemmisítő eszköz robbanóanyagot vagy robbanószeret nem tartalmaz,

4. *embertömeg*: emberek összegyűlt csoportja, ahol a résztvevők sűrű elhelyezkedése miatt az egyének korlátozottak mozgásukban,

5. *engedélyes*: a rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő, szakszolgálat ellátására jogosító szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy, aki sikeres hatósági vizsgát tett, a szakszolgálati engedélye időbeli hatályának fennálltaig, továbbá a légitármű tervezésére, gyártására, javítására és karbantartására képes olyan szervezet, amely a katonai légügyi hatóság (a továbbiakban: Hatóság) e tevékenységekre vonatkozó engedélyével rendelkezik,

6. *eseti légtér*: a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése szerinti légtér,
7. *EMAR*: az Európai Katonai Légialkalmassági Követelményrendszer az Európai Védelmi Ügynökség légijárművek légialkalmassági követelményeinek egységesítésére kidolgozott eljárásrendje (European Military Airworthiness Requirements),
8. *földön tartózkodó személyek elkülöníthetősége*: azon biztonsági célszint, amely azt hivatott garantálni, hogy a pilóta nélküli állami légijármű kezelője a pilóta nélküli állami légijárművet a feladat végrehajtásban részt nem vevő személyektől térben biztonságos távolságon kívül üzemelteti,
9. *időszakosan korlátozott légtér*: a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 4. §-a szerinti légtér,
10. *kényszerleszálló mező*: az állami légiközlekedés számára kijelölt repülőtér, a kényszerhelyzetben lévő légijárművek számára, a futópályával párhuzamosan kialakított, a repülőtérrendben meghatározott méretű és tulajdonságú terület,
11. *kezelés*: a pilóta nélküli állami légijármű vagy pilóta nélküli állami légijármű rendszer vezetésére irányuló tevékenység,
12. *kezelő-oktató*: pilóta nélküli állami légijármű rendszer kezelésére és a kiképzés alatt álló személy oktatására és a kiképzett személy ellenőrzésére jogosult személy,
13. *látást támogató eszköz*: olyan berendezés, amely valamilyen módon növeli az emberi látás távolságát és a szem felbontóképességét, ide nem értve az éleslátást biztosító szemüveget, kontaktlencsét, valamint a napszemüveget,
14. *légialkalmasság*: egy pilóta nélküli légijármű, vagy légijármű komponens azon képessége, hogy repülés közben és a földön anélkül működjön, hogy veszélyt jelentene a légijármű kezelőjére, a földi személyzetre vagy más személyekre,
15. *maximális felszálló tömeg*: a gyártó által mellékelte dokumentumok alapján az a legnagyobb felszálló tömeg, amellyel a pilóta nélküli állami légijármű képes a repülés végrehajtására,
16. *műszaki leírás*: a pilóta nélküli állami légijármű és a pilóta nélküli állami légijármű rendszer műszaki technikai jellemzőit tartalmazó, a gyártó által kiadott dokumentum,
17. *pilóta nélküli állami légijármű rendszer*: a pilóta nélküli állami légijárművet, a pilóta nélküli állami légijármű vezetéséhez szükséges távvezérlő munkaállomást és az ezek közötti folyamatos adatkapcsolatot nyújtó berendezést, valamint a pilóta nélküli állami légijárművel végrehajtott repüléshez szükséges egyéb berendezéseket magában foglaló rendszer,
18. *tanúsítási célú veszélyes légtér*: a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 7/A. §-a szerinti légtér,
19. *típusátképzés*: egy adott termékcsaládba tartozó típusú pilóta nélküli állami légijármű rendszer kezelésére jogosultsággal rendelkező kezelő részére biztosított, valamely másik termékcsaládba tartozó típusú pilóta nélküli állami légijármű rendszer biztonságos kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati oktatás,
20. *típusképzés*: az adott típusú pilóta nélküli állami légijármű rendszer biztonságos kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati oktatás,
21. *üzemben tartás*: azon tevékenységek összessége, amelyek során az üzemeltető gondoskodik a pilóta nélküli állami légijármű kategóriára előírt alkalmasságáról, valamint a pilóta nélküli állami légijármű rendszer berendezései, eszközei üzemképes állapotáról,
22. *üzemeltetés*: azon tevékenységek összessége, amelyek során az üzemeltető gondoskodik a pilóta nélküli állami légijármű repüléseinek szervezéséről, előkészítéséről, és a repüléseknek a használati és kezelési utasítás előírásai szerinti végrehajtásáról, valamint a pilóta nélküli állami légijármű rendszer további alrendszereinek rendeltetésszerű alkalmazásáról,
23. *üzemeltetési kézikönyv*: a gyártó által kiadott hiteles kísérő dokumentum, amely a pilóta nélküli állami légijármű rendszer és főbb részegységei üzemidejének, valamint a rajtuk végzett műszaki munkák, javítások, berendezéscserék nyilvántartására, továbbá hivatalos

bejegyzésekre szolgál, a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer, valamint a részegységek teljes élettartama alatt,

24. *üzemeltetési utasítás*: a kezelőszemélyzet feladatvégrehajtását szabályozó, a gyártó által kiadott dokumentum, amely tartalmazza a pilóta nélküli légi jármű rendszer kezelésre és karbantartásra vonatkozó utasításokat, valamint bemutatja annak fő részeit és meghatározza a használatára vonatkozó rendszabályokat, kötelezettségeket, munkafolyamatokat,

25. *üzemeltető*: az üzemeltető által a pilóta nélküli állami légi járművek, pilóta nélküli állami légi jármű rendszerek üzemeltetésére kijelölt szerv, szervezeti egység, szervezeti elem,

26. *üzemidő*: a pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetésének repült időben vagy naptári időben meghatározott időtartama, a gyártó által kiadott műszaki előírásokban meghatározott határállapot bekövetkezésének időpontjáig vagy az elavulásig,

27. *válaszjeladó*: vevő- és adóberendezés, amely megfelelő válaszjelet sugároz ki, és amelynél a kérdés és a válaszadás más frekvencián történik,

28. *VLOS*: látótávolságon belüli üzemeltetés, ahol a pilóta nélküli állami légi jármű kezelő vagy a segítő személy közvetlenül vagy látást támogató eszköz használatával képes a pilóta nélküli állami légi járművel való folyamatos vizuális kapcsolattartásra, ami lehetővé teszi, hogy a kezelő az ütközések elkerülése érdekében képes legyen befolyásolni a pilóta nélküli állami légi jármű repülési útvonalát más légi járművekhez, személyekhez és akadályokhoz képest.

II. FEJEZET

A PILÓTA NÉLKÜLI ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰVEK ALKALMAZÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

2. Felhasználási területek

2. §

(1) A pilóta nélküli állami légi járművek a következő kategóriákba sorolhatóak:

- a) „A1”,
- b) „A2”,
- c) „B1”,
- d) „B2”,
- e) „C”,
- f) „D”,
- g) „E” vagy
- h) „F”.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű a légiközlekedésben abban az esetben vehet részt, ha megfelel az e rendeletben meghatározott követelményeknek.

3. Az „A1” és az „A2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

3. §

(1) Az „A1” és az „A2” kategóriába tartozik az a pilóta nélküli állami légi jármű, amelynek maximális felszálló tömege nem haladja meg a 4 kilogrammot.

(2) Az „A1” és az „A2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetőjét a Hatóság nyilvántartásba (a továbbiakban: Nyilvántartás) veszi.

(3) Az „A1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer

- a) az üzemeltető Nyilvántartásba vétele esetén,

b) az üzemeltető által a 19. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint kiadott nyilatkozat alapján, és

c) a pilóta nélküli állami légi jármű rendszerre vonatkozó műszaki leírások, üzemeltetési kézikönyvek, üzemeltetési utasítások és bulletinek szerint üzemeltethető.

(4) Az „A1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a kezelő – az (5) bekezdésben meghatározottak kivételével – VLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során gondoskodik arról, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű

a) az emberektől biztonságos távolságban marad, és nem repül át embertömeg felett, és

b) repülés közben nem szállít veszélyes árut, és nem szór le semmilyen anyagot.

(5) Az eseti légtérben, veszélyes légtérben, időszakosan korlátozott légtérben, tanúsítási célú veszélyes légtérben, a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/C. § (5) bekezdése alapján elrendelt műveleti korlátozással érintett légtér részben vagy a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/A. § (2)-(4) bekezdése alapján elrendelt korlátozással érintett légtérben üzemelő, „A1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet – amennyiben a műszaki leírása és üzemeltetési utasítása szerint az alkalmas BVLOS-ben történő üzemelésre – a kezelő a repülés időtartama alatt VLOS-ben vagy BVLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során gondoskodik arról, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű

a) az emberektől biztonságos távolságban marad, és nem repül át embertömeg felett, és

b) repülés közben nem szállít veszélyes árut, és nem szór le semmilyen anyagot.

(6) Az „A2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer

a) az üzemeltető Nyilvántartásba vétele esetén,

b) az üzemeltető által a 19. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint kiadott nyilatkozat alapján,

c) a pilóta nélküli állami légi jármű rendszerre vonatkozó műszaki leírások, üzemeltetési kézikönyvek, üzemeltetési utasítások és bulletinek szerint,

d) a Hatóság által jóváhagyott, az üzemeltető által kiadott, az üzemeltető közvetlen alárendelt szervezetei, az üzemeltető és a képző szervezet kijelöléséről és azok feladatairól, valamint a pilóta nélküli állami légi járművek üzemeltetéséről szóló intézkedés alapján,

e) repülésbiztonsági szervezet működtetése mellett, és

f) az üzemeltető által a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzésben megállapítottaknak megfelelően

üzemeltethető.

(7) Az (6) bekezdés d) pontja szerinti és a 13. § (2), (4) és (5) bekezdésében meghatározott feladat alapján kiadott intézkedést vagy intézkedéseket a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légiközlekedésre vonatkozó előírások mérlegelése alapján hagyja jóvá.

(8) Az „A2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a kezelő – a (9) bekezdésben meghatározottak kivételével – VLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során

a) üzemeltetheti embertömeg felett, vagy

b) szállíthat olyan veszélyes árut, amely baleset esetén a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzés alapján nagyfokú kockázatot jelent.

(9) Az eseti légtérben, veszélyes légtérben, időszakosan korlátozott légtérben, tanúsítási célú veszélyes légtérben, a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/C. § (5) bekezdése alapján elrendelt műveleti korlátozással érintett légtér részben vagy a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/A. § (2)-(4) bekezdése alapján elrendelt korlátozással érintett légtérben üzemelő, „A2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet – amennyiben a műszaki leírása és üzemeltetési utasítása szerint az

alkalmas BVLOS-ben történő üzemelésre – a kezelő a repülés időtartama alatt VLOS-ben vagy BVLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során

a) üzemeltetheti embertömeg felett, vagy

b) szállíthat olyan veszélyes árut, amely baleset esetén a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzés alapján nagyfokú kockázatot jelent.

4. A „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

4. §

(1) A „B1” és a „B2” kategóriába tartozik az a pilóta nélküli állami légi jármű, amelynek maximális felszálló tömege meghaladja a 4 kilogrammot, de nem haladja meg a 25 kilogrammot.

(2) A „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetőjét a Hatóság Nyilvántartásba veszi.

(3) A „B1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer

a) az üzemeltető Nyilvántartásba vétele esetén,

b) az üzemeltető által a 19. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint kiadott nyilatkozat alapján,

c) a pilóta nélküli állami légi jármű rendszerre vonatkozó műszaki leírások, üzemeltetési kézikönyvek, üzemeltetési utasítások és bulletinek szerint üzemeltethető.

(4) A „B1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a kezelő – az (5) bekezdésben meghatározottak kivételével – VLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során gondoskodik arról, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű

a) az emberektől biztonságos távolságban marad, és nem repül át embertömeg felett, és

b) repülés közben nem szállít veszélyes árut, és nem szór le semmilyen anyagot.

(5) Az eseti légtérben, veszélyes légtérben, időszakosan korlátozott légtérben, tanúsítási célú veszélyes légtérben, a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/C. § (5) bekezdése alapján műveleti korlátozással érintett légtér részben vagy a magyar légtér igénybevételeiről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/A. § (2)-(4) bekezdése alapján elrendelt korlátozással érintett légtérben üzemelő, „B1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet – amennyiben a műszaki leírása és üzemeltetési utasítása szerint az alkalmas BVLOS-ben történő üzemelésre – a kezelő a repülés időtartama alatt VLOS-ben vagy BVLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során gondoskodik arról, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű

a) az emberektől biztonságos távolságban marad, és nem repül át embertömeg felett, és

b) repülés közben nem szállít veszélyes árut, és nem szór le semmilyen anyagot.

(6) A „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer

a) az üzemeltető Nyilvántartásba vétele esetén,

b) az üzemeltető által a 19. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint kiadott nyilatkozat alapján,

c) a pilóta nélküli állami légi jármű rendszerre vonatkozó műszaki leírások, üzemeltetési kézikönyvek, üzemeltetési utasítások és bulletinek szerint,

d) a Hatóság által jóváhagyott, az üzemeltető által kiadott, az üzemeltető közvetlen alárendelt szervezetei, az üzemeltető és a képző szervezet kijelöléséről és azok feladatairól, valamint a pilóta nélküli állami légi járművek üzemeltetéséről szóló intézkedés alapján,

e) repülésbiztonsági szervezet működtetése mellett,

f) az üzemeltető által a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzésben megállapítottaknak megfelelően,

g) uniós harmonizációs jogszabályban rögzített követelményeknek való megfelelést igazoló jelölés (CE jelölés) vagy igazolás rendelkezésre állása, vagy típusalkalmassági bizonyítvány megléte esetén üzemeltethető.

(7) A „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a kezelő – a (8) bekezdésben meghatározottak kivételével – VLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során

a) üzemeltetheti embertömeg felett, vagy

b) szállíthat olyan veszélyes árut, amely baleset esetén a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzés alapján nagyfokú kockázatot jelent.

(8) Az eseti légtérben, veszélyes légtérben, időszakosan korlátozott légtérben, tanúsítási célú veszélyes légtérben, a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/C. § (5) bekezdése alapján műveleti korlátozással érintett légtér részben vagy a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/A. § (2)-(4) bekezdése alapján elrendelt korlátozással érintett légtérben üzemelő, „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet – amennyiben a műszaki leírása és üzemeltetési utasítása szerint az alkalmas BVLOS-ben történő üzemelésre – a kezelő a repülés időtartama alatt VLOS-ben vagy BVLOS-ben üzemelteti, és az üzemeltetése során

a) üzemeltetheti embertömeg felett, vagy

b) szállíthat olyan veszélyes árut, amely baleset esetén a 11. § szerint elvégzett kockázatelemzés alapján nagyfokú kockázatot jelent.

5. A „C” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

5. §

(1) A „C” kategóriába tartozik az a pilóta nélküli állami légi jármű, amelynek maximális felszálló tömege meghaladja a 25 kilogrammot, de nem haladja meg a 150 kilogrammot.

(2) A „C” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a Hatóság Nyilvántartásba veszi.

(3) A „C” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer a Hatóság által kiadott típusalkalmassági és hatályos légialkalmassági bizonyítvány megléte esetén üzemeltethető.

(4) A Hatóság a típusalkalmassági eljárás keretében lefolytatott típusalkalmassági vizsgálatot a 2. melléklet szerint folytatja le.

(5) A „C” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszert a kezelő a Hatóság által kiadott légi jármű típusra vonatkozó hatályos szakszolgálati engedély és a szakszolgálatra való egészségi alkalmasságáról kiállított minősítési dokumentum megléte esetén kezelheti.

(6) A „C” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer a Hatóság által jóváhagyott üzemeltetési intézkedés alapján üzemeltethető.

6. A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

6. §

(1) A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű maximális felszálló tömege meghaladja a 150 kilogrammot, de nem haladja meg a 600 kilogrammot.

(2) A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a Hatóság Nyilvántartásba veszi.

(3) A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer a Hatóság által kiadott típusalkalmassági és hatályos légialkalmassági bizonyítvány megléte esetén üzemeltethető.

(4) A Hatóság a típusalkalmassági eljárás keretében lefolytatott típusalkalmassági vizsgálatot a 2. melléklet szerint folytatja le.

(5) A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszert a kezelő a Hatóság által kiadott légi jármű típusra vonatkozó hatályos szakszolgálati engedély és a szakszolgálatra való egészségi alkalmasságáról kiállított minősítési dokumentum megléte esetén kezelheti.

(6) A „D” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer a Hatóság által jóváhagyott üzemeltetési intézkedés alapján üzemeltethető.

7. Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

7. §

(1) Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű maximális felszálló tömege meghaladja a 600 kilogrammot.

(2) Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművet a Hatóság Nyilvántartásba veszi.

(3) Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű a Hatóság által kiadott típusalkalmassági és hatályos légi alkalmassági bizonyítvány megléte esetén üzemeltethető.

(4) A Hatóság a típusalkalmassági eljárás keretében lefolytatott típusalkalmassági vizsgálatot a 2. melléklet szerint folytatja le.

(5) Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszert a kezelő a Hatóság által kiadott légi jármű típusra vonatkozó hatályos szakszolgálati engedély és a szakszolgálatra való egészségi alkalmasságáról kiállított minősítési dokumentum megléte esetén kezelheti.

(6) Az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer a Hatóság által jóváhagyott üzemeltetési intézkedés alapján üzemeltethető.

8. Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű

8. §

(1) Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű a cirkálólőszer.

(2) Az „F” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű – az e rendeletben előírt feltételek mellett – a légiközlekedésben akkor vehet részt, valamint a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer akkor tartható üzemben, ha a Hatóság a pilóta nélkül állami légi jármű és pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetőjét Nyilvántartásba vette.

(3) Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetője a Nyilvántartásba vételre irányuló kérelmében nyilatkozik arról, hogy

a) rendelkezik a pilóta nélküli állami légi jármű műszaki leírásával, üzemeltetési utasításával és üzemeltetési kézikönyvével,

b) rendelkezik a típusképzéshez és a jártasság fenntartáshoz szükséges oktatási tematikával,

c) a pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetésében közvetlenül részt vevő valamennyi személy alkalmas a feladatai ellátására,

d) a pilóta nélküli állami légi járművet megfelelő kompetenciaszinttel rendelkező kezelők fogják működtetni, és

e) a Hatóság engedélyével működő repülésbiztonsági szervezethez kapcsolódó baleseti készenléti szolgálatot, továbbá a légiközlekedés biztonsága érdekében repülésbiztonsági szolgálatot tart fenn, vagy csatlakozott olyan repülésbiztonsági szervezethez, amely a Hatóság jóváhagyásával e szolgálatok feladatait átvállalja.

(4) Az üzemeltető az üzemben tartott „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművekről saját nyilvántartást vezet.

(5) Az üzemeltető az üzemben tartott, „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű azonosíthatósága érdekében saját nyilvántartásban rögzítetteknek megfelelően a pilóta nélküli állami légi jármű felületén saját egyedi azonosító számot vagy jelölést rögzíthet.

(6) Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet képzéséért és jártasságának fenntartásáért az üzemeltető felel.

9. §

Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járműre a lövedékek és rakéták légtérbe juttatására vonatkozó, a magyar légtér igénybevételeéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendeletben meghatározott előírások alkalmazandók.

9. Az üzemeltetéshez szükséges engedélyek és szolgáltatások

10. §

(1) Azon pilóta nélküli állami légi jármű esetén, amelynek fedélzetén elektromágneses kisugárzó eszköz van telepítve, az üzemeltetőnek rendelkeznie kell

a) az állami frekvenciagazdálkodásért felelős hatóság által kiállított hatályos egyedi engedéllyel,

b) az állami frekvenciagazdálkodásért felelős hatóság állásfoglalása alapján kiállított üzemeltetői nyilatkozattal, amely a kisugárzó eszköz vonatkozásában a hatósági egyedi rádióengedélyeztetési eljárás alóli mentességet igazolja, vagy

c) a pilóta nélküli állami légi jármű uniós harmonizációs jogszabályban rögzített követelményeknek való megfelelését igazoló jelöléssel (CE jelölés).

(2) Az „A2”, a „B2”, a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetéséhez repülésbiztonsági szervezet működtetése szükséges. A Hatóság e tekintetben repülésbiztonsági szervezatként elfogadja az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO) vagy az Európai Unió (a továbbiakban: EU) bármely tagállamának illetékes hatósága által tanúsított repülésbiztonsági szervezetét. A NATO- vagy EU-tagállam illetékes hatósága által kiadott tanúsítvánnyal nem rendelkező repülésbiztonsági szervezet engedélyét a Hatóság adja ki.

(3) Az „A1” és a „B1” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetője baleseti készenléti szolgáltatást tart fenn, vagy csatlakoznia kell olyan szervezethez, amely a Hatóság jóváhagyásával e szolgáltatás feladatait átvállalja.

(4) A (3) bekezdés szerinti baleseti készenléti szolgáltatás

a) az üzemben tartott pilóta nélküli állami légi járművel bekövetkezett, a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló törvényben meghatározott légiközlekedési balesetet, súlyos repülőeseményt és repülőeseményt (a továbbiakban együtt: légiközlekedési esemény) bejelenti az állami közlekedésbiztonsági szerv részére,

b) az állami közlekedésbiztonsági szerv kérésére megteszi a szükséges intézkedéseket a légiközlekedési esemény helyszínének biztosítására és

c) nyomon követi a légiközlekedési esemény (6) bekezdés szerinti szakmai vizsgálatát.

(5) Az üzemeltető a (3) bekezdés szerinti baleseti készenléti szolgáltatás működési rendjét úgy állapítja meg, hogy az a (4) bekezdés a) és b) pont szerinti feladatait késedelem nélkül lássa el.

(6) Az üzemeltető a légiközlekedési eseményt követő 30 napon belül, amennyiben a vizsgálatba más szerv bevonása szükséges legfeljebb 365 napon belül szakmai vizsgálat keretében megállapítja a légiközlekedési esemény feltételezett okát.

10. Kockázatelemzésre vonatkozó szabályok

11. §

(1) A kockázatelemzést az üzemeltető a pilóta nélküli állami légi járművel végrehajtott műveletek egyedi jellemzői alapján határozza meg és küldi meg jóváhagyásra a Hatóság számára. A Hatóság a kockázatelemzést a (3)-(7) bekezdés szerinti megfelelés esetén hagyja jóvá.

(2) Az üzemeltető a kockázatelemzést a tervezett művelet típusokra egyszer készíti el, az ismétlődő műveleteket annak megfelelően hajtja végre.

(3) A kockázatelemzésnek

a) tartalmaznia kell a pilóta nélküli állami légi jármű művelet jellemzőit,

b) javaslatot kell tennie operatív biztonsági célokra,

c) le kell írnia a kockázatelemzés módszertanát,

d) azonosítania kell a műveletek veszélyforrásait,

e) meg kell állapítania a veszélyforrások földi és légi kockázati szintjét,

f) javaslatot kell tennie kockázatcsökkentő intézkedésekre legalább azon veszélyforrások esetében, melyek kockázati szintje nem éri el az operatív biztonsági célokat,

g) meg kell állapítania a veszélyforrások földi és légi kockázati szintjét a javasolt kockázatcsökkentő intézkedések figyelembevételével.

(4) A pilóta nélküli állami légi jármű művelet leírásának legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a végzett tevékenységek jellegét,

b) a tervezett művelet operatív környezetét és földrajzi területét,

c) a lakott terület feletti átrepülésre, a domborzati viszonyokra, a légtér típusára, a művelet által érintett légtérre, a szükséges kockázati pufferként szolgáló légtérre vonatkozó adatokat, ideértve a földrajzi övezetekre vonatkozó működési követelményeket is,

d) a művelet összetettségét, a tervezésre és a végrehajtásra, a személyi kompetenciákra, a tapasztalatra és az összetételre, valamint a művelet végrehajtásához igénybe venni kívánt szükséges technikai eszközökre vonatkozó adatokat,

e) a pilóta nélküli állami légi jármű műszaki jellemzőit és a teljesítményét,

f) az érintett személyek alkalmasságát a művelet elvégzésére, így a személyzet összetételét, szerepét, felelősségi köreit, képzettségét és közelmúltbeli tapasztalatait.

(5) A kockázatelemzésnek javaslatot kell tennie egy olyan biztonsági célszintre, amely megfelel a pilótával történő repülés biztonsági szintjének.

(6) A kockázatok azonosítása során meg kell határozni a nem csökkentett földi kockázatokat, figyelembe véve a művelet típusát és a művelet végzésének körülményeit, továbbá a következő kritériumokat:

a) VLOS vagy BVLOS,

b) az átrepült terület népsűrűsége,

c) embertömeg felett történő átrepülés,

d) a pilóta nélküli állami légi jármű mérete,

e) a művelet helyszínénél szolgáló légtér tulajdonságai,

f) a légtér besorolása,

g) az egyéb légiforgalomra és légiforgalmi szolgáltatásra gyakorolt hatás, az egyéb forgalomtól való elkülönítés.

(7) A javasolt biztonsági célszint eléréséhez szükséges lehetséges kockázatcsökkentő intézkedések meghatározása során a következő lehetőségeket kell figyelembe venni:

a) a földön tartózkodó személyek elkülöníthetőségére vonatkozó intézkedések,

b) a pilóta nélküli állami légi jármű művelet következő stratégiai operatív korlátozásai:

- ba)* a művelet végzésére szolgáló földrajzi terület korlátozása,
- bb)* a művelet időtartamának vagy ütemezésének a korlátozása,
- c)* stratégiai kockázatsökkentés közös repülési szabályok vagy közös légtérszerkezet és szolgáltatások révén,
- d)* az esetleges kedvezőtlen működési feltételek kezelésére való képesség,
- e)* szervezési tényezők, ideértve a pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltető által kidolgozott üzemelési és karbantartási eljárásokat, valamint a gyártói felhasználói kézikönyvnek megfelelő karbantartási eljárásokat,
- f)* a repülés biztonságával foglalkozó személyek kompetenciájának és szakértelmének szintje,
- g)* az emberi tévedés kockázata az operatív eljárások alkalmazása során,
- h)* a pilóta nélküli állami légi jármű következő tervezési jellemzője és tulajdonsága:
  - ha)* az ütközés kockázatát csökkentő eszközök rendelkezésre állása,
  - hb)* az ütközés erejét vagy a pilóta nélküli légi jármű törhetőségét korlátozó rendszerek rendelkezésre állása, és
  - hc)* a pilóta nélküli állami légi jármű tanúsított szabványoknak megfelelő tervezése és üzemeltetés kialakítása.

11. Felszereltségi követelmények

12. §

- (1) A pilóta nélküli állami légi jármű rendszer felszereltségi követelményét a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriája határozza meg.
- (2) Az „A1” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszernek rendelkeznie kell legalább
  - a)* a rádiókapcsolat minőségét visszajelző berendezéssel,
  - b)* a rendeltetésszerű működést figyelő állapotjelzőkkel és
  - c)* az üzemanyag vagy az akkumulátor aktuális töltöttségi szintjét jelző berendezéssel.
- (3) Az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszernek rendelkeznie kell legalább
  - a)* magasság- és sebességhatárértékeket meghatározó berendezéssel,
  - b)* pillanatnyi pozícióra vonatkozó, a magasság és földrajzi koordináta-rendszer szerinti koordináta-adatokat gyűjtő és a földi munkahelyéhez történő továbbításra alkalmas berendezéssel,
  - c)* rádiókapcsolat minőségét visszajelző berendezéssel,
  - d)* a rendeltetésszerű működést figyelő állapotjelzőkkel,
  - e)* üzemanyag és akkumulátor aktuális töltöttségi szintjét jelző berendezéssel és
  - f)* a repülési paramétereket rögzítő berendezéssel.
- (4) Az (5) bekezdés kivételével a „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járműnek, valamint pilóta nélküli állami légi jármű rendszernek a (3) bekezdésben foglaltakon túl rendelkeznie kell
  - a)* fedélzeti válaszjeladóval,
  - b)* ütközésre figyelmeztető rendszerrel és
  - c)* rádióberendezéssel, amely alkalmas az illetékes légiforgalmi szolgálattal vagy katonai repülésirányító egységgel folyamatos kétirányú rádiókapcsolat létesítésére és fenntartására.
- (5) A (4) bekezdésben foglalt felszereltségi követelmények alól mentesülnek azok a „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművek, valamint pilóta nélküli állami légi jármű rendszerek, amelyek a következő légtérekben vagy légtérrészekben üzemelnek:
  - a)* eseti légtér,
  - b)* veszélyes légtér,

- c) időszakosan korlátozott légtér,
- d) tanúsítási célú veszélyes légtér, ha
  - da) az nem lapol át ellenőrzött légtérrel, vagy
  - db) azt nem 4000 láb AMSL felett veszik igénybe,
- e) a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/C. § (5) bekezdése alapján műveleti korlátozással érintett légtér rész, vagy a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 8/A. § (2)-(4) bekezdése alapján elrendelt korlátozással érintett légtér, ha azt
  - ea) nem az ellenőrzött légtérben, vagy
  - eb) nem 120 méter AGL felett veszik igénybe.

12. Az üzembentartó joga és kötelezettsége

13. §

- (1) Az üzembentartói feladatokat az üzembentartói jogok gyakorlására kijelölt, a Hatóság által Nyilvántartásba bejegyzett szervezet látja el.
- (2) A pilóta nélküli állami légi jármű üzembentartója felel a pilóta nélküli állami légi jármű fenntartásáért és működésének szervezéséért.
- (3) A pilóta nélküli állami légi jármű üzembentartója lehet:
  - a) a honvédelmi szervezetek céljára szolgáló pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tekintetében a honvédelemért felelős miniszter vagy a Honvéd Vezérkar Főnöke által kijelölt szervezet,
  - b) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tekintetében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke által kijelölt szervek, szervezeti egységek,
  - c) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok szervezeti és működési szabályzatában kijelölt szervezeti egység által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tekintetében a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok,
  - d) a Terrorelhárítási Központ által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű és rendszer tekintetében a Terrorelhárítási Központ főigazgatója által kijelölt szervezeti egység,
  - e) az Országgyűlési Őrség által üzemben tartott pilóta nélküli állami légi jármű rendszer esetében az Országgyűlési Őrség,
  - f) az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tekintetében annak központi szerve, az egyes feladatok ellátására létrehozott területi szervei, valamint a vármegyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok,
  - g) a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer esetében a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat főigazgatója által kijelölt szervezeti egység,
  - h) a Nemzeti Védelmi Szolgálat által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tekintetében a Nemzeti Védelmi Szolgálat,
  - i) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által üzemben tartott pilóta nélküli állami légi jármű rendszer esetében a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója által kijelölt szervezeti egység,
  - j) a büntetés-végrehajtási szervezet tekintetében a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága,
  - k) az idegenrendészeti szerv által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer esetében a főigazgató által kijelölt szervezeti egység,
  - l) a Nemzeti Közszerológiai Egyetem által üzemeltetett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tekintetében a rektor által kijelölt, katonai felsőoktatási vagy rendészeti felsőoktatási feladatot ellátó szervezeti egység.

(4) Az üzemeltető kötelezettsége, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetésével és üzemben tartásával kapcsolatos jogköröket, feladatokat intézkedésben szabályozza és ellenőrizze.

(5) Az üzemeltető a pilóta nélküli állami légi jármű rendszerek tekintetében intézkedik az üzemeltetői jogkörök és feladatok meghatározásáról, továbbá az alárendelt szervezetek közötti elosztásáról.

(6) Az üzemeltető nem rendelkezik üzemeltetői jogkörökkel és nem lát el üzemeltetői feladatokat.

13. A pilóta nélküli állami légi jármű repüléséhez szükséges különös engedélyek

14. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelését kiképzés alatt álló személy kezelő-
oktató felügyelete mellett végezheti.

(2) A Hatóság elfogadja a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer szakszemélyzetének a NATO vagy az EU bármely tagállamának illetékes hatósága által kiadott szakszolgálati engedélyeit, valamint a kezelői jogosításokat, ha az a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelői vagy a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelőszemélyzet oktatói szakszolgálati engedélyre vonatkozó feltételeknek megfelel.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó kezelő számára magyar pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelését a harmadik ország illetékes hatósága által kiadott szakszolgálati engedély vagy azzal egyenértékű igazolás alapján, az üzemeltető kérelmére indult eljárásban a Hatóság abban az esetben engedélyezi, ha megállapítható, hogy a kezelő az adott típusú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer biztonságos kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, jogosultsággal és jártassággal rendelkezik.

14. A magyar légtérben történő repülés különös szabályai

15. §

Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járműre az Lt. és a magyar légtér igénybevételeéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendeletnek a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató honlapra és mobilalkalmazásra vonatkozó előírásai alkalmazandók.

16. §

(1) A katonai légiforgalmi szolgálat a légiforgalom mértékének függvényében illetékességi körzetében korlátozhatja a pilóta nélküli állami légi jármű repülését.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű programozását, ha arra az eszköz alkalmas, úgy kell végrehajtani, hogy az a kezelő személyzet beavatkozása nélkül képes legyen egy előre meghatározott helyre repülni, vagy azonnal leszállni, ha

a) a pilóta nélküli állami légi jármű fedélzeti akkumulátorának feszültség szintje az előírt minimális érték alá esik, vagy a tüzelőanyag kifogyásának veszélye áll fenn,

b) az irányfelületek mozgása korlátozott, és a visszatérés nem biztosított,

c) a földi munkaállomás meghibásodott, vagy üzemszerű működése nem biztosított,

d) a pilóta nélküli állami légi jármű és a földi munkaállomás közötti adatkapcsolat megszakadt, vagy

e) a hatósugáron kívülre történő repülés veszélye áll fenn.

15. A pilóta nélküli állami légi járművel való fel- és leszállás szabályai

17. §

(1) A „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű fel- és leszállás céljából azokat az állami repülések céljára szolgáló repülőtereket veheti igénybe, amelyek repülőtérrendje tartalmazza a pilóta nélküli állami légi járművel végrehajtható fel- és leszállásokról szóló rendelkezéseket.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű az állami repülések céljára szolgáló repülőtéren történő fel- és leszállást csak az illetékes katonai légiforgalmi irányító szolgálat engedélyével, annak utasításai alapján végezhet, és kizárólag a következő területeken hajthat végre:

- a) futópályán,
- b) forgalmi előtéren,
- c) gurulóúton,
- d) kényszerleszálló mezőn,
- e) heliporton vagy
- f) repülőtérrendben szereplő, külön kijelölt fel- és leszálló területen.

18. §

Az „A1”, a „A2”, a „B1”, a „B2”, a „C” és az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű fel- és leszállása repülőtéren kívül is történhet.

III. FEJEZET

AZ ÜZEMBENTARTÓ, A PILÓTA NÉLKÜLI ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰ ÉS A PILÓTA NÉLKÜLI ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰ RENDSZER NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉHEZ ÉS ÜZEMELTETÉSÉHEZ SZÜKSÉGES HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK

16. Nyilvántartásba vételi eljárás

19. §

(1) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű – az e rendeletben előírt feltételek mellett – a légiközlekedésben akkor vehet részt, valamint a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer akkor tartható üzemben, ha a Hatóság a pilóta nélküli állami légi jármű és pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetőjét Nyilvántartásba vette.

(2) Az „A1” és a „B1” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetője a Nyilvántartásba vételre vonatkozó kérelmében nyilatkozik arra vonatkozóan, hogy

- a) az üzemben tartott pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetésében közvetlenül részt vevő valamennyi személy alkalmas feladatai ellátására,
- b) a pilóta nélküli állami légi járművet megfelelő kompetenciaszinttel rendelkező kezelők fogják működtetni, és
- c) a légiközlekedés biztonsága érdekében baleseti készenléti szolgálatot tart fenn, vagy csatlakozott olyan szervezethez, amely a Hatóság jóváhagyásával e szolgálat feladatait átvállalja.

(3) Az „A2” és a „B2”, pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetője a Nyilvántartásba vételre vonatkozó kérelmében nyilatkozik arra vonatkozóan, hogy

- a) az üzemben tartott pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetésében közvetlenül részt vevő valamennyi személy alkalmas feladatai ellátására,

b) a pilóta nélküli állami légi járművet megfelelő kompetenciaszinttel rendelkező kezelők fogják működtetni, és

c) a Hatóság engedélyével működő repülésbiztonsági szervezethez kapcsolódó, baleseti készenléti szolgálatot, továbbá a légiközlekedés biztonsága érdekében repülésbiztonsági szolgálatot tart fenn, vagy csatlakozott olyan szervezethez, amely a Hatóság jóváhagyásával e szolgálatok feladatait átvállalja.

(4) A Nyilvántartás tartalmazza a pilóta nélküli állami légi jármű és pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetőjének következő adatait:

a) az üzemeltető megnevezését,

b) az üzemeltető és az üzemeltető alárendeltségébe tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltető címét,

c) az üzemeltető alárendeltségébe tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetőjének megnevezését,

d) az üzemeltető által alkalmazott pilóta nélküli állami légi jármű kategóriáját és típusát,

e) a pilóta nélküli állami légi jármű rendeltetését,

f) a Nyilvántartásba vétel időpontját és

g) az üzemeltetés során bekövetkezett adatmódosításokat.

(5) A Nyilvántartásban egy üzemeltetőhöz kizárólag egy egyedi nyilvántartási szám tartozhat.

(6) A Nyilvántartásba vételkor kapott üzemeltetői nyilvántartási számot a pilóta nélküli állami légi járműre fel kell festeni, vagy a törzsre egyéb módon rögzíteni kell.

(7) Az üzemeltető az üzemeltetésben tartott pilóta nélküli állami légi jármű azonosíthatósága érdekében saját nyilvántartásában rögzítetteknek megfelelően – az „F” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű kivételével – a pilóta nélküli állami légi jármű felületén saját egyedi azonosító számot vagy jelölést rögzít.

20. §

(1) A Nyilvántartásba bejegyzett üzemeltető az „A1” vagy „B1” kategóriájú, a Nyilvántartásban nem szereplő típusú pilóta nélküli állami légi jármű alkalmazásba vételét az alkalmazásba vételtől számított 8 napon belül bejelenti a Hatóságnak. A bejelentésben az üzemeltető nyilatkozik arról, hogy az új típusú pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetésében közvetlenül részt vevő valamennyi személy alkalmas feladatai ellátására, és a pilóta nélküli állami légi járművet megfelelő kompetenciaszinttel rendelkező kezelők fogják működtetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentés alapján a Hatóság a Nyilvántartást módosítja.

21. §

(1) A Nyilvántartásba bejegyzett, „A2” vagy „B2” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetője az „A2” vagy a „B2” kategóriájú, a Nyilvántartásban nem szereplő típusú légi jármű Nyilvántartásba történő bejegyzésére vonatkozó kérelméhez mellékeli az új típusú légi jármű figyelembevételével elkészített, 11. § szerinti kockázatelemzést. Az új típusú légi jármű „A2” vagy „B2” kategóriában abban az esetben vehető alkalmazásba, ha a Hatóság a kockázatelemzést jóváhagyta és a légi jármű típust a Nyilvántartásba bejegyezte. A jóváhagyást megelőzően a légi jármű „A1” vagy „B1” kategóriában a 20. § (1) bekezdése előírásai alapján vehető alkalmazásba.

22. §

(1) A „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű – az e rendeletben előírt feltételek mellett – a légiközlekedésben akkor vehet részt, valamint a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer akkor tartható üzemben, ha a Hatóság a pilóta nélkül állami légi járművet Nyilvántartásba vette.

(2) A Nyilvántartás hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) A Nyilvántartás tartalmazza a pilóta nélküli állami légi jármű következő adatait:

- a) típusát,
- b) gyári számát,
- c) gyártásának időpontját, helyét,
- d) rendeltetését,
- e) üzemeltetőjének megnevezését, címét,
- f) üzemeltetőjének megnevezését, címét,
- g) a Nyilvántartásba vétel időpontját,
- h) az egyedi légi alkalmassági bizonyítvány kiadásának idejét, hatályának megújítását és
- i) az üzemben tartás során bekövetkezett adatmódosításokat.

(4) A Nyilvántartásban egy pilóta nélküli állami légi járműhöz kizárólag egy egyedi nyilvántartási szám tartozhat.

(5) A Nyilvántartásba vételkor kapott fedélzeti azonosító jelet a pilóta nélküli állami légi járműre fel kell festeni, vagy a törzsre egyéb módon rögzíteni kell.

23. §

(1) A „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű Nyilvántartásba vétele az üzemeltető által benyújtott kérelem alapján indult eljárás keretében, az első légi alkalmassági bizonyítvány kiadásával egy időben történik.

(2) A Nyilvántartásba vételi kérelem tartalmazza a pilóta nélküli állami légi jármű következő adatait:

- a) típusát,
- b) gyári számát,
- c) gyártási idejét, helyét,
- d) rendeltetését,
- e) műszaki szemrevételezésének és ellenőrzésének kért időpontját, helyét,
- f) üzemeltetőjének megnevezését, címét és
- g) üzemeltetőjének megnevezését, címét.

24. §

(1) A Hatóság az üzemeltető által megjelölt helyen folytatja le az üzemképes állapotban lévő „C”, „D” és „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű

- a) Nyilvántartásba vételére,
- b) ideiglenes Nyilvántartásba vételére vagy
- c) első egyedi légi alkalmassági bizonyítványa kiadására irányuló eljárást.

(2) A Hatóság a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű Nyilvántartásba vételéről magyar és angol nyelvű katonai nyilvántartásba vételi bizonyítványt állít ki két eredeti, egymással mindenben megegyező példányban. A bizonyítvány első példányát az üzemeltető, második példányát a Hatóság tárolja. A bizonyítvány tartalmazza a jármű típusát, valamint a pilóta nélküli állami légi jármű következő adatait:

- a) fedélzeti azonosító jelet,
- b) típusát,

- c) gyártási számát,
- d) gyártási évét,
- e) gyártójának megnevezését,
- f) rendeltetését,
- g) üzembentartójának megnevezését és annak címét,
- h) üzemeltetőjének megnevezését és annak címét.

(3) Az üzembentartó bejelentése alapján a (2) bekezdés szerinti bizonyítványt annak megsemmisülése vagy elvesztése esetén a Hatóság hivatalból visszavonja, és kérelemre újat ad ki.

(4) Az üzembentartó a (2) bekezdés szerinti Nyilvántartásban szereplő adat változását a Hatóságnak a változás bekövetkeztétől számított 15 napon belül bejelenti. A bejelentés alapján a Hatóság a bizonyítványt visszavonja, és új, a (2) bekezdés szerinti bizonyítványt állít ki.

17. Ideiglenes Nyilvántartásba vétel

25. §

(1) A Hatóság a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer légi alkalmassági követelményeknek való korlátozott megfelelése miatt a pilóta nélküli állami légi jármű rendszert ideiglenesen Nyilvántartásba veszi

- a) kísérleti légi jármű repülése céljából,
  - b) új légi jármű berepülése, tesztprogramnak megfelelő ellenőrző repülés céljából,
  - c) a gyártó létesítményei közötti repülések esetén vagy
  - d) a légi jármű e rendelet szerinti típus- és légi alkalmassági eljárásának befejezéséig.
- (2) A Hatóság az ideiglenes Nyilvántartásba vétellel a légi jármű korlátozott légi alkalmasságát ismeri el.

(3) A Hatóság döntése alapján a légi jármű az (1) bekezdésben foglalt feltételek megszűnéséig, de legfeljebb egy évig tartható ideiglenes Nyilvántartásban.

(4) Az ideiglenes Nyilvántartásba vételre a Nyilvántartásba vételi eljárás szabályai irányadóak.

18. Más lajstromban nyilvántartott légi jármű nyilvántartásba vétele

26. §

Más lajstromban már nyilvántartott pilóta nélküli légi jármű esetén az üzembentartó a Nyilvántartásba vételre irányuló kérelméhez – a légiközlekedés biztonságának magas szinten tartása érdekében – a következő dokumentumokat csatolja:

- a) a gyártó állam illetékes hatósága által kiadott típusalkalmassági bizonyítványt,
- b) a pilóta nélküli légi jármű műszaki-kereskedelmi átvételéről szóló dokumentumot és
- c) az előző lajstromba vételt nyilvántartó állam illetékes hatósága igazolását arról, hogy a légi járművet a saját nyilvántartásából (lajstromából) törölte.

27. §

Ha a pilóta nélküli légi jármű nem rendelkezik az illetékes hatósága által kiadott típusalkalmassági bizonyítvánnyal, a 25. § szerinti kérelem benyújtásával egyidejűleg a gyártó vagy az üzembentartó a Hatóságtól kérelmezheti a „B2”, a „C”, a „D” vagy az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű típusalkalmasságának megállapítását.

19. A Nyilvántartásból való törlés

28. §

- (1) A „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetéséből történő végleges kivonásakor az üzemeltető a kivonást – a légi alkalmassági bizonyítvány és a nyilvántartásba vételi bizonyítvány csatolásával – 15 napon belül bejelenti a Hatóságnak.
- (2) A bejelentés alapján a Hatóság a pilóta nélküli állami légi járművet a Nyilvántartásból törli.

20. A pilóta nélküli állami légi jármű tervezése, gyártása, javítása, karbantartása

29. §

- (1) A pilóta nélküli állami légi jármű uniós harmonizációs jogszabályban rögzített követelményeknek való megfelelését igazoló jelöléssel (CE jelölés) vagy a Hatóság által elfogadott típusalkalmassági bizonyítvánnyal nem rendelkező „A1”, „A2”, „B1”, „B2”, valamint a gyártói megfelelőségi nyilatkozattal nem rendelkező „F” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tervezése és gyártása kizárólag a Hatóság által kiállított tevékenységi engedély birtokában végezhető.
- (2) A Hatóság elfogadja a tervező, gyártó szervezet illetékes nemzeti hatósága vagy más állam illetékes nemzeti hatósága által engedélyezett vagy tanúsított „A1”, „A2”, „B1”, „B2”, valamint „F” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszert tervező, gyártó szervezet tervezésre, gyártásra vonatkozó engedélyét, amennyiben a gyártó állam vagy más állam illetékes nemzeti hatósága és a Hatóság között sikeresen lezárult az EMAR-on alapuló, hatóságok közötti elismerési eljárás.
- (3) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemeltetési utasításban nem meghatározott javítása és karbantartása kizárólag a Hatóság által kiállított tevékenységi engedély birtokában végezhető.
- (4) Az „F” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer javítása, karbantartása az üzemeltető által megjelölt szervezet által, a gyártó előírásai és a Hatóság részére tett nyilatkozat alapján végezhető.
- (5) A „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszer tervezése, gyártása, javítása és karbantartása kizárólag a Hatóság által kiállított tevékenységi engedély birtokában végezhető.
- (6) A tervezésre, gyártásra, javításra és karbantartásra jogosító tevékenységi engedély a következő feltételek megléte esetén állítható ki:
- a) a gyártásra, javításra, karbantartásra tervezett pilóta nélküli állami légi jármű rendszer dokumentációja – beleértve a technológia leírását is – rendelkezésre áll,
  - b) a szükséges típusú és minőségű gépi berendezés rendelkezésre áll, valamint a szerszámozottság, illetve az egyes alkatrészek gyártása közreműködők útján biztosított,
  - c) a szervezet által a tervezésre, a gyártásra, a javításra, a karbantartásra előírt anyagkezelési rendszer rendelkezésre áll,
  - d) a szükséges anyagvizsgálatok elvégzése vagy elvégeztetése biztosított,
  - e) a tevékenység folytatásához szükséges előírt mérésekhez a mérő- és ellenőrző berendezések rendelkezésre állnak, vagy az közreműködőkkel biztosítható,
  - f) a tevékenység folytatásához szükséges műhelyek kialakítása megfelel az előírt tisztasági- és klímakövetelményeknek,
  - g) a tevékenységi folyamat minőségét a munkafázisok során minőségi ellenőrök ellenőrzik és igazolják, és

h) a légiellenőrzés vagy a működőképesség ellenőrzésének végrehajtásához szükséges feltételek önállóan vagy közreműködők útján biztosíthatók.

(7) A (6) bekezdés *a)* pontjában foglalt feltételek - a dokumentáció - hiányában is végezhető a pilóta nélküli állami légijármű gyártása, javítása, karbantartása, ha

a) a dokumentáció elkészítésére a kérelmezőnek erre alkalmas szervezete van,

b) együttműködés keretében a kérelmező elkészítteti azt, vagy

c) a tevékenységet megfelelő szakirányú végzettségű mérnök vezeti, és a kérelmező a dokumentációt a minőségi átadás idejére elkészíti vagy elkészítteti.

30. §

(1) Ha a Hatóság a szervezet tevékenységi engedélyének ellenőrzése során figyelmeztetést tartalmazó döntést hoz, abban javító intézkedés megtételét írhatja elő, amelyben felhívhatja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és megfelelő határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel kötelezheti annak megszüntetésére.

(2) A tervezésre, gyártásra, javításra és karbantartásra jogosító tevékenységi engedély kiállítását követően a szervezet tevékenységében bekövetkezett bármely változtatás, amely a légijármű, annak alkatrésze és berendezése légialkalmasságát érinti, vagy a minőségbiztosítási rendszer módosításával jár, új tevékenységi engedély kiadásához kötött.

(3) Az új tevékenységi engedélyben a Hatóság hatályon kívül helyezi a korábban kiadott tevékenységi engedélyt.

31. §

(1) A tervező-, gyártó-, javító- és karbantartó szervezetnek szervezeti kézikönyvvel kell rendelkeznie, amely tartalmazza

a) a szervezet által kijelölt felelős vezető nyilatkozatát arról, hogy a szervezet a jogszabályok által előírt követelményrendszernek megfelel,

b) a szervezet felelős vezetőinek névjegyzékét, a szervezeti hierarchiára vonatkozó adatokat, a felelősségi körök pontos meghatározását, a Hatósággal való kapcsolattartásra jogosultak kijelölését,

c) a szervezeti ábrát és leírását,

d) a humánerőforrás-kapacitás általános leírását,

e) a telephelyek általános leírását,

f) a szervezet releváns beosztásainak munkaköri leírását és az aláírásra jogosult személyek körét,

g) a szervezet szervezeti rendszerében bekövetkezett változások Hatósághoz történő bejelentésének eljárásrendjét,

h) a működési kézikönyv módosításának leírását,

i) a minőségbiztosítási rendszer leírását és

j) a szervezet működési eljárásait és tevékenységi köreit.

(2) A szervezeti kézikönyv módosítása esetén a szervezet a Hatóság részére – a változások megküldésével – 30 napon belül bejelenti a módosításokat.

32. §

(1) A tervezésre, gyártásra, javításra és karbantartásra jogosító tevékenységi engedély az adott tevékenységi körre vonatkozó minőségbiztosítási rendszerrel rendelkező szervezet részére adható.

(2) A minőségbiztosítási rendszer biztosítja

- a) a dokumentumok kiállításának, elfogadásának, módosításának rendjét,
- b) a szerződéses partnerek, alvállalkozók ellenőrzésének rendjét, auditját,
- c) annak igazolását, hogy az újonnan gyártott vagy használtan átvett pilóta nélküli légi jármű, alkatrész, berendezés, felszerelés azonos az elfogadott tervrajzokkal,
- d) a légi jármű, alkatrész, berendezés, felszerelés azonosíthatóságát biztosító adatokat és nyomon követhetőségének a rendjét,
- e) a gyártási folyamatok, a kalibrálóeszközök és tesztberendezések leírását,
- f) az ellenőrzések és tesztprogramok leírását, a minőségbiztosítási szempontból nem megfelelő alkatrész, berendezés, felszerelés ellenőrzésének, kiszűrésének rendjét,
- g) a nyilvántartások és vezetésük rendjét,
- h) az alkalmazottak szakmai végzettségi követelményeinek a leírását,
- i) a termék, az alkatrész vagy a berendezés kezelésének, tárolásának, csomagolásának a rendjét,
- j) a belső ellenőrzés és feltárt hiányosságok megszüntetésének a rendjét,
- k) a gyártó auditált telephelyén kívüli üzemben az auditált gyártási tevékenység leírását,
- l) a légi jármű gyártási tevékenységének befejezésétől a megrendelő részére történő leszállításig a termék, az alkatrész vagy a berendezés biztonságos üzemeltetési feltételeinek leírását és
- m) azt, hogy a helyiségek megfelelnek a technológiai, munkavédelmi és környezetvédelmi követelményeknek.

33. §

- (1) A tervezésre, gyártásra, javításra és karbantartásra jogosító tevékenységi engedély a kiállítástól számított három évig hatályos.
- (2) A Hatóság a tervezésre, gyártásra, javításra és karbantartásra jogosító tevékenységi engedélyt visszavonja, ha az engedélyes bejelenti a Hatóságnak, hogy az engedélyében foglalt tevékenységét megszünteti.

21. Típusalkalmassági vizsgálat

34. §

- (1) Az „A1”, az „A2”, a „B1”, a „B2”, a „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű – a (2) és a (3) bekezdésekben foglalt kivétellel – abban az esetben tartható üzemben, ha olyan típushoz tartozik, amelyre a Hatóság, vagy más illetékes hatóság az elvégzett típusalkalmassági vizsgálat alapján típusalkalmassági bizonyítványt adott ki.
- (2) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetése típusalkalmassági eljárás lefolytatása nélkül végezhető, ha az adott típusú pilóta nélküli állami légi jármű rendelkezik a pilóta nélküli állami légi jármű uniós harmonizációs jogszabályban rögzített követelményeknek való megfelelést igazoló jelöléssel (CE jelölés), vagy a Hatóság által elfogadott típusalkalmassági bizonyítvánnyal.
- (3) A Hatóság elfogadja az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű esetén a gyártó állam vagy más állam illetékes nemzeti hatósága által kiadott típusalkalmassági bizonyítványt, amennyiben a gyártó állam vagy más állam illetékes nemzeti hatósága és a Hatóság között sikeresen lezárult az EMAR-on alapuló, hatóságok közötti elismerési eljárás.
- (4) Típusalkalmassági bizonyítvány vagy uniós harmonizációs jogszabályban rögzített követelményeknek való megfelelést igazoló jelölés (CE jelölés) hiányában az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű vonatkozásában a típusalkalmassági eljárást az 1. mellékletben meghatározottak szerint kell végrehajtani.

- (5) Az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetése típusalkalmassági eljárás lefolytatása nélkül végezhető.
- (6) A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű típusalkalmassági eljárás keretében lefolytatott típusalkalmassági vizsgálatát a 2. mellékletben meghatározottak szerint kell végrehajtani.
- (7) A típusalkalmassági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a légi jármű építése a rendelkezésre álló nemzeti-, nemzetközi tanúsítási előírásoknak, szabványoknak és a repülésbiztonsági követelményeknek megfelel. A Hatóság a típusalkalmassági vizsgálat során – a gyártóval egyeztetve – megállapítja azoknak a gyári vagy üzemi vizsgálatoknak a körét és tartalmát, amelyeket részben vagy egészben elfogad a vizsgálata alapjául, és amelyek az alkalmassági bizonyítvány kiadására, illetve megtagadására irányuló döntéshez szükségesek.
- (8) Típusalkalmassági eljárásban korlátozott típusalkalmassági bizonyítvány kiállításának van helye olyan légi jármű esetében, amely repülésbiztonsági szempontból légiközlekedésre alkalmas, azonban repülési jellemzőire vagy a környezetvédelmi követelményekre tekintettel korlátozások alkalmazása szükséges.
- (9) A (2) bekezdésben meghatározott kivétellel típusalkalmassági vizsgálat lefolytatása szükséges minden – eddig üzemben nem tartott – új típusú pilóta nélküli állami légi jármű vagy pilóta nélküli állami légi jármű rendszer hazai beszerzése esetén, valamint a (10) bekezdés alapján jelentősen módosított pilóta nélküli állami légi jármű vagy pilóta nélküli állami légi jármű rendszer első alkalmazása előtt.
- (10) Jelentős módosításnak minősül mindazon fejlesztési, átalakítási munka, valamint szervezési és elvi módosítás, amely a típusalkalmassági bizonyítványban meghatározott felhasználási kör, repülési tulajdonság, szerkezet, műszaki jellemzők, üzemidő és az üzemben tartási rendszer megváltozását eredményezi.
- (11) A Hatóság a gyártó előírásaitól eltérő korlátozást a repülésbiztonság követelményeire való tekintettel állapíthat meg.

35. §

- (1) A típusalkalmasság megállapítására vonatkozó közigazgatási hatósági eljárás a pilóta nélküli légi jármű gyártója, annak megbízottja vagy az üzemeltető által a Hatóság részére benyújtott kérelemre indul.
- (2) A típusalkalmassági vizsgálat kezdeményezésekor a kérelmező – amennyiben rendelkezésre áll – bemutatja a gyártó állam illetékes nemzeti hatósága által kiállított típusalkalmassági bizonyítványt.
- (3) A típusalkalmassági vizsgálatához a kérelmező a Hatóság részére mellékeli a pilóta nélküli állami légi jármű háromnézeti rajzát, a technikai adatait tartalmazó dokumentációt, ideértve az üzemeltetési jellemzőket és korlátozásokat tartalmazó dokumentációt vagy annak tervezetét is.
- (4) A kérelmező mellékeli a pilóta nélküli légi jármű fedélzetére telepített elektromágneses kisugárzó, kommunikációs és nem kommunikációs berendezések alkalmazhatóságával kapcsolatosan az állami frekvenciagazdálkodásért felelős hatóság vagy a külföldi illetékességű hírközlési hatóság által kibocsátott, érvényes engedélyeket.
- (5) A Hatóság a (6) bekezdés szerinti feltételek fennállása esetén döntést hoz a külföldön gyártott és a külföldi hatóság által tanúsított pilóta nélküli légi jármű típusalkalmasságának elfogadásáról.
- (6) A Hatóság a külföldön gyártott légi jármű típusalkalmassági vizsgálata során elfogadja a gyártó állam illetékes hatóságának igazolását arról, hogy a típus a vonatkozó nemzetközi előírásoknak megfelel, és biztonságos repülésre alkalmas, ha a vizsgált légi jármű típusazonos a gyártó állam által tanúsítottal, valamint a gyártó állam illetékes hatósága és a Hatóság közötti elfogadási eljárás lezárult.

- (7) A kérelmező biztosítja a hatósági vizsgálatok elvégzéséhez szükséges feltételeket és eszközöket.
- (8) A Hatóság a (2)-(5) bekezdésben felsoroltak alapján vizsgálati tervet készít, amelynek megfelelően az eljárás lefolytatásra kerül.
- (9) A Hatóság által kijelölt típusalkalmassági vizsgálatot végrehajtó bizottság a típusalkalmassági vizsgálat lezárása után vizsgálati jelentést készít, amely tartalmazza
- a) a pilóta nélküli állami légi jármű vagy pilóta nélküli állami légi jármű rendszer leírását,
  - b) a vizsgálati programnak megfelelően végrehajtott vizsgálatok és próbák eredményeit, a vizsgálat esetleges elhagyásának okait,
  - c) a pilóta nélküli állami légi jármű vagy pilóta nélküli állami légi jármű rendszer vizsgálatakor végrehajtandó ellenőrzések felsorolását,
  - d) az üzembe állításra, kiszolgálásra, javításra, az üzemidők vezetésére vonatkozó követelményeket,
  - e) a jóváhagyott műszaki dokumentumok jegyzékét és
  - f) a típusalkalmasság kiadására vagy elutasítására vonatkozó javaslatot.

36. §

- (1) A típusalkalmassági vizsgálat elvégzéséhez szükséges helyszín és légtér biztosítása a kérelmező feladata.
- (2) A pilóta nélküli állami légi jármű légi alkalmasságának fenntartásáért az üzemeltető felelős a pilóta nélküli állami légi jármű teljes élettartama alatt.

22. Típusalkalmassági bizonyítvány

37. §

- (1) A Hatóság a típusalkalmassági eljárás lefolytatását követően az alkalmasnak minősített pilóta nélküli állami légi jármű típusra típusalkalmassági bizonyítványt ad ki, amely tartalmazza
- a) a pilóta nélküli állami légi jármű típusát,
  - b) a pilóta nélküli állami légi jármű rendeltetését,
  - c) a földi vezérlőegység típusát,
  - d) a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer gyártóját,
  - e) az arra való utalást, hogy a pilóta nélküli állami légi járműre vonatkozó műszaki adatokat a bizonyítványhoz csatolt, „Adatlap” megnevezésű leírás tartalmazza, és
  - f) a pilóta nélküli állami légi járműre vonatkozó, érvényesnek elismert dokumentáció felsorolását.
- (2) A típusalkalmassági bizonyítvány a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű esetében az első légi alkalmassági bizonyítvánnyal együtt is kiadható.
- (3) A típusalkalmassági bizonyítványt a Hatóság határozatlan időtartamra adja ki.
- (4) A Hatóság a típusalkalmassági bizonyítványt visszavonja
- a) a pilóta nélküli állami légi jármű típus utolsó egyedi példányának Nyilvántartásból való törlésekor,
  - b) a pilóta nélküli állami légi jármű típus jelentős módosítása esetén, vagy
  - c) ha a pilóta nélküli állami légi jármű típus a biztonságos üzemeltetésre alkalmatlanná válik.

38. §

- (1) A típusalkalmassági bizonyítványnak csatolmányát képezi az Adatlap, amely tartalmazza a pilóta nélküli állami légi jármű

- a) technikai jellemzőit,
- b) üzemeltetési korlátozását,
- c) teljesítményadatait,
- d) a üzemeltetési és kiszolgálási utasítás jegyzékét, valamint
- e) a földi vezérlőegysége adatait.

(2) A Hatóság a típusalkalmassági bizonyítványt angol és magyar nyelven állítja ki.

(3) A típusalkalmassági bizonyítvány egy eredeti példányát a Hatóság őrzi, és annak egy-egy példányát a gyártó, valamint az üzemeltető részére kiadja.

(4) A típusalkalmassági vizsgálat során készített iratokat, továbbá a típusalkalmassági bizonyítvány kiadásával kapcsolatos valamennyi dokumentumot a pilóta nélküli állami légi jármű típus utolsó egyedi példányának Nyilvántartásból való törlését követő 5 évig kell megőrizni.

23. Módosítás a pilóta nélküli állami légi jármű rendszeren

39. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű szerkezetének, az üzemben tartási vagy kiszolgálási rendszerének a repülés biztonságára is kiható módosítása esetén akkor tartható továbbra is üzemben, ha a tervezett módosításokat a Hatóság jóváhagyta. A módosítást a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légiközlekedésre vonatkozó előírásoknak való megfelelés esetén hagyja jóvá.

(2) A módosítás alapulhat

a) a gyártó vagy a javító vállalat által előírt módosítás esetén az illetékes szervezetek által kibocsátott bulletin előírásain, vagy

b) az üzemeltető által kezdeményezett, az üzemeltetési és az üzemben tartási tapasztalatokon, felhasználási igényeken alapuló javaslaton.

(3) Az üzemeltető a jóváhagyásra irányuló kérelmét legalább 21 nappal a módosításra irányuló tevékenység megkezdését megelőzően megküldi a Hatóság részére.

(4) Az üzemeltető a bejelentési kötelezettséget utólag, a módosítást követő 30 napon belül teljesíti, ha

a) a gyártó azonnali hatállyal végrehajtandó ellenőrzéseket, utómunkálatokat ír elő, vagy

b) az üzemben tartási, üzemeltetési tapasztalatok alapján a repülés biztonsága érdekében azonnali beavatkozásra van szükség.

(5) Az üzemeltető a részére a gyártó, valamint a javító szervezet által kibocsátott bulletin érkezése esetén

a) bejelenti a Hatóság felé a bulletin érkezését, számát és tárgyát,

b) tájékoztatja a Hatóságot a bulletinben előírtak végrehajtási tervéről, vagy indokolja a végrehajtás esetleges elmaradását, és

c) kéri a Hatóság jóváhagyását a tervezett módosítás bevezetéséhez.

(6) Az üzemeltető az általa kezdeményezett módosítás esetén

a) bejelenti a Hatóságnak a módosítás indokát és annak célját,

b) tájékoztatja a Hatóságot a módosítás tartalmáról, tervezett bevezetési rendjéről, az általa elérendő előnyökről, valamint esetleges hátrányokról,

c) a Hatóság rendelkezésére bocsátja az összes, a tárgyban érintett dokumentumot, valamint biztosítja a szükségessé váló ellenőrzés, műszaki szemle végrehajtási feltételeit, és

d) kéri a Hatóság jóváhagyását a szükségessé váló módosítás bevezetéséhez, amely jóváhagyását a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légiközlekedésre vonatkozó előírások mérlegelése alapján adja meg.

40. §

Ha a Hatóság a módosítást jóváhagyta és kötelezettségként előírta, akkor az üzemeltartó gondoskodik a módosítások bevezetéséről.

24. A pilóta nélküli állami légi jármű légi alkalmasságának feltételei és a légi alkalmassági vizsgálati eljárás

41. §

(1) A légi alkalmassági vizsgálat célja a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű légi közlekedésre való alkalmasságának megállapítása.

(2) A légi közlekedésben az a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű vehet részt, amely a Hatóság által kiállított, hatályos légi alkalmassági bizonyítvánnyal rendelkezik és megfelel az e rendeletben előírt légi alkalmassági feltételeknek.

(3) A (2) bekezdésben foglalt feltételek alól kivétel az a pilóta nélküli állami légi jármű, amelyek a légi alkalmassági bizonyítvány kiadása érdekében berepülnek, valamint amelynek ellenőrző repülését végzik.

(4) A pilóta nélküli állami légi járművet a légi alkalmassági bizonyítványban meghatározott időbeli hatály alatt úgy kell üzemeltetni és üzemben tartani, hogy az megfeleljen a teljes szerkezetre és a részegységekre vonatkozó üzemeltetési utasításoknak, valamint az eredeti építési és szilárdsági követelményeknek.

(5) A pilóta nélküli állami légi jármű légi alkalmassági bizonyítványának időbeli hatálya – a (6) bekezdés szerinti eset kivételével – 24 hónap.

(6) A Hatóság – ha azt korlátozó tényező indokolja – rövidebb időbeli hatályt is meghatározhat.

(7) Illetékes hatóság által tanúsított folyamatos légi alkalmasság fenntartó szervezet alkalmazása esetén a légi alkalmasság folyamatos fenntartásáért és a karbantartások időben és megfelelő minőségben történő végrehajtásáért a folyamatos légi alkalmasság fenntartó szervezet felelős.

42. §

(1) A gyártó által felszerelt berendezéseken kívül a pilóta nélküli állami légi járművön csak olyan felszerelés használható, amely alkalmazásához a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légi közlekedésre vonatkozó előírások mérlegelése alapján hozzájárult.

(2) A gyártó egyes alkatrészekre és részegységekre műszaki nyilvántartás, üzemidő, működésszám, ciklusidő, naptári idő és törzskönyv vezetését írhatja elő. Ezen alkatrészek és részegységek használata az alkalmasságot igazoló dokumentumok alapján történik.

(3) A pilóta nélküli állami légi jármű irányításához nem tartozó rádiótechnikai berendezés vagy egyéb hírközlő és zavaró berendezés külön engedéllyel üzemeltethető. Ha a berendezésre nincs üzemben tartási engedély, a pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltethető, azonban a hírközlő berendezés üzembe nem helyezhető.

43. §

A típusalkalmassági bizonyítvánnyal rendelkező és a Nyilvántartásba felvett „C”, „D” és „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű légi alkalmassági vizsgálatát a következő esetekben szükséges elvégezni:

a) a pilóta nélküli állami légi jármű első üzembe helyezése előtt,

b) a légi alkalmassági bizonyítvány hatályának lejártá esetén,

- c) közepes- vagy nagyjavítás végrehajtása után,
- d) a pilóta nélküli állami légi jármű légi alkalmasságát befolyásoló sérülésének javítása után,
- e) ha a pilóta nélküli állami légi jármű típusalkalmassági bizonyítványában foglalt repülési, műszaki jellemzőiben jelentős változás következik be,
- f) jelentős módosítások, korszerűsítéssel kapcsolatos átalakítások során, vagy
- g) a pilóta nélküli állami légi jármű üzemidejének meghosszabbításakor.

44. §

- (1) A Hatóság a légi alkalmassági vizsgálat keretében ellenőrzi a pilóta nélküli állami légi jármű földi és légi üzemképességét, valamint azt, hogy a pilóta nélküli állami légi jármű üzemben tartása a jóváhagyott üzemeltetési utasítás és üzemben tartási utasítás alapján történik-e.
- (2) A légi alkalmassági vizsgálat kiterjed
  - a) a pilóta nélküli állami légi jármű dokumentumainak, műszaki állapotának ellenőrzésére,
  - b) a pilóta nélküli állami légi jármű szerkezetének, csomópontjának, rendszereinek mintavételezésen alapuló műszaki vizsgálatára,
  - c) az objektív kontrolleszköz adatainak és a légi üzemeltetés tapasztalatainak elemzésére és
  - d) a pilóta nélküli állami légi jármű hajtóművének és légi üzemképességének ellenőrzésére.
- (3) A légi alkalmassági vizsgálat során a Hatóság megállapítja, hogy
  - a) a pilóta nélküli állami légi jármű, valamint felszerelése az általános és az adott típusra érvényes előírásoknak megfelelnek-e,
  - b) az esedékes karbantartási és előírt időszakos munkákat, ellenőrzéseket hiánytalanul, megfelelő minőségben végezték-e el,
  - c) a pilóta nélküli állami légi jármű és valamennyi tartozéka a felülvizsgálat időpontjában üzemképes-e,
  - d) a pilóta nélküli állami légi jármű teljesítményadatai a vonatkozó előírásnak megfelelnek-e,
  - e) a pilóta nélküli állami légi jármű üzemben tartása a Hatóság által jóváhagyott üzemben tartási és üzemeltetési utasítás előírásai szerint történik-e,
  - f) a legutolsó vizsgálat óta a pilóta nélküli állami légi járművön elvégzett módosítás és ennek bejelentése vagy jóváhagyása megtörtént-e,
  - g) az előző vizsgálat óta kiadott bulletinek, gyári utasítások végrehajtásra kerültek-e, és
  - h) a pilóta nélküli állami légi jármű dokumentumainak vezetése előírás szerűen történik-e.
- (4) A légi alkalmassági vizsgálat alatt az azzal összefüggésbe nem hozható vagy azt akadályozó kiszolgálási, karbantartási vagy javítási munka a légi járművön nem végezhető.

45. §

- (1) A légi alkalmassági vizsgálat lefolytatására vonatkozó kérelmet az üzemeltető nyújtja be a Hatósághoz, legalább 1 hónappal a vizsgálat tervezett időpontja előtt.
- (2) A légi alkalmassági vizsgálat az üzemeltető által üzemképesnek minősített légi járműre kérhető.
- (3) Az üzemeltető a légi alkalmassági vizsgálatra történő felkészülés időszakában
  - a) ellenőrzi a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer üzemképességét, és – szükség esetén – végrehajtja a karbantartását,
  - b) előkészíti a pilóta nélküli állami légi jármű üzemben tartási dokumentumait,
  - c) kijelöli megbízottját, aki a vizsgálat idején segíti a bizottságot feladatai végrehajtásában,
  - d) biztosítja a vizsgálatához szükséges feltételeket, és
  - e) a vizsgálatot megelőzően a pilóta nélküli állami légi járművet – típustól függően – előzetes előkészítés vagy repülés előtti előkészítés terjedelmében ellenőrzi.
- (4) A Hatóság a vizsgálatral összefüggésben legalább a következő dokumentumokat tekinti át:

- a) a légialkalmassági vizsgálatot megelőző utolsó időszakos munka dokumentumait,
  - b) a pilóta nélküli állami légi jármű munkanaplóit, a repülési lapját a vizsgálat időpontját megelőző negyedévre visszamenően,
  - c) a vizsgálatot megelőző negyedévben előfordult meghibásodások jegyzékét, a megelőzésre tett üzemeltetői intézkedéseket,
  - d) a pilóta nélküli állami légi járműre felépített, nyilvántartásra kötelezett berendezések dokumentumait, formulárokat, törzskönyveket,
  - e) egyes berendezések dokumentumain lévő gyári számok és a pilóta nélküli állami légi jármű megfelelő formulárjában lévő, valamint a légi járműre felépített berendezések gyári számának azonosságát,
  - f) az előző vizsgálat óta a pilóta nélküli állami légi járművön végrehajtott és végre nem hajtott gyári bulletinek jegyzékét, a végrehajtás elmaradásának okát,
  - g) a pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetését, üzemben tartását érintő előjárói szakintézkedések végrehajtását,
  - h) az előző légialkalmassági vizsgálat óta a pilóta nélküli állami légi járművön végrehajtott módosítások jegyzékét,
  - i) a pilóta nélküli állami légi járműbe töltött üzemi és kenőanyagok, munkafolyadékok bevizsgálási lapjait és
  - j) a pilóta nélküli állami légi járműre felépített objektív kontrolleszköz feljegyzéseit.
- (5) Az üzemeltető a típus- és légialkalmasságot érintő szakmai intézkedéseinek 1 példányát a kibocsátást követően haladéktalanul megküldi a Hatóságnak.

46. §

- (1) Helyszíni szemle üzemképes pilóta nélküli állami légi járművön, az üzemeltető képviselőjének jelenlétében végezhető. Ha a Hatóság a pilóta nélküli állami légi jármű valamely rendszerénél hibát tár fel, az üzemeltető szakemberei bevonásával mélyebb szintű technológiai ellenőrzést végez. A Hatóság az elvégzendő munkák körét írásban határozza meg.
- (2) A helyszíni szemle kiterjed
- a) a pilóta nélküli állami légi jármű feliratozásai, jelzései, a fedélzeti azonosító jele, valamint a feliratok előírászerűsége,
  - b) a vész- és mentőberendezések,
  - c) a pilóta nélküli állami légi jármű külső állapotának, a külső borítás épsége, szerelvényilások, borítólemezek rögzítőelemei épsége, az antennák, a Pitot-cső, az érzékelőelemek sérülésmentessége,
  - d) az összejelölések, és
  - e) – külön Hatósági elrendelés esetén – az egyéb szerkezeti elemek, csomópontok, fedélzeti rendszerek és földi tartozékok állapotának ellenőrzésére.
- (3) A helyszíni szemle során feltárt hiányosságok kijavítására az üzemeltető intézkedik. Az intézkedések végrehajtását a Hatóság ellenőrzi.

47. §

- (1) A pilóta nélküli állami légi jármű hajtóműpróba végrehajtás rendjét a gyártó által kiadott berepülési utasítás határozza meg.
- (2) A hajtóműpróba elvégzésénél a paramétereket a berepülési jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- (3) A feltárt hibák kijavítása után a Hatóság a megküldött dokumentumok vagy ismételt hajtóműpróba alapján győződik meg a pilóta nélküli állami légi jármű üzemképességéről.

48. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű légi üzemképességének megállapítása berepüléssel történik.

(2) A berepülés célja a pilóta nélküli állami légi jármű légi üzemképességének, esetleges üzemeltetési korlátozásainak megállapítása.

(3) A berepülés lehet

a) hatósági légialkalmassági berepülés, amelyet el kell végezni

aa) az újonnan beszerzett vagy kísérleti légi jármű átvételkor,

ab) az ipari javítás utáni átvételkor,

ac) időszakonként, az esedékes légialkalmassági minősítéskor,

ad) a légi jármű fő darabjainak üzemidő-hosszabbításakor,

ae) a légi jármű átalakítása, a berendezések módosítása, valamint az eredeti típusra nem alkalmazott új berendezés beépítése után vagy

af) a légi jármű légialkalmasságát befolyásoló sérülés javítása után,

b) javító vállalat által végrehajtott berepülés, amely az ipari javítás befejezése után a kivitelezés üzemi ellenőrzésére és minősítésére, a légi jármű üzemképességének és teljesítményadatainak megállapítására irányul, vagy

c) üzemeltetői berepülés, amely végrehajtandó

ca) az időszakos munkák elvégzése után,

cb) a hajtómű, a motor, a légszűrő cseréje esetén,

cc) a navigációs berendezések és műszerek cseréje, valamint javítása után,

cd) a szervezet vezető mérnökének döntése alapján,

ce) a légi jármű másik egységhez történő átadás-átvétele során, vagy

cf) ha a légi jármű repülési stabilitására és kormányozhatóságára kiható javítást kell végezni.

(4) A berepülési feladatot végrehajthatja

a) hatósági berepülés esetén a Hatóság vagy az általa esetenként megbízott pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet oktatói szakszolgálati engedéllyel rendelkező tagja,

b) a javító vállalat által végrehajtandó berepülésnél hatályos oktatói szakszolgálati engedéllyel rendelkező, a javító vállalat által külön felkészített és a Hatóság által megbízott pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet tagja, vagy

c) az üzemeltetői berepülésnél az üzemeltető által kijelölt, hatályos oktatói szakszolgálati engedéllyel rendelkező pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetének tagja.

(5) A pilóta nélküli állami légi jármű és pilóta nélküli állami légi jármű rendszer hatósági légialkalmassági berepülését nem hajthatja végre az, aki

a) a légiközlekedési baleset, repülőesemény hatósági kivizsgálását rendeltetésszerűen végző szervezeti egység tagja, vagy

b) a javító vállalat által végrehajtott berepülésre kijelölt pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet tagja.

49. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű hatósági berepülése csak akkor kezdhető meg, ha a 44-48. §-ban előírt ellenőrzések során feltárt valamennyi hiányosságot megszüntették, ezekről a Hatóság meggyőződött, és az üzemeltető a repülésre történő előkészítést a légi járművön végrehajtotta.

(2) A Hatóság a berepülés megkezdése előtt tájékoztatja a feladatot végrehajtó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetet a légi jármű műszaki állapotáról, ismerteti a felmerült műszaki igényeket és a berepülés időpontját. A berepüléssel kapcsolatos igényléseket a minősítő repülést végrehajtó személyzet parancsnoka végzi.

- (3) A kezelők a berepülést – a típusra vonatkozó légi üzemeltetési korlátozások betartásával – a Hatóság által jóváhagyott berepülési program alapján végzik.
- (4) A berepülés időjárási feltételeit a berepülési programok előírásai határozzák meg.

50. §

- (1) A berepülés végrehajtásakor az ellenőrzött paramétereket az 56. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti légialkalmassági jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- (2) Ha a pilóta nélküli állami légi jármű kezelője a berepülés során az előírt paraméterektől eltérést tapasztal, a felmerült hibák kijavítása után az adott feladatot megismétli, kivéve, ha az ismételt ellenőrizendő részfeladat beilleszthető a berepülés következő felszállásába, és annak végrehajtását nem zavarja.
- (3) A Hatóság az ismételt felszállás szükségességéről a pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetének a pilóta nélküli állami légi járműről adott minősítése és a szaktechnikus véleménye mérlegelésével dönt. A berepülés ismételt végrehajtása a hiba megszüntetésének ellenőrzésére irányul.
- (4) A Hatóság a feltárt hibák kijavítása után a javításról szóló iratok alapján meggyőződik a légi jármű üzemképességéről.

51. §

- (1) A Hatóság a 44-50. §-ban meghatározottak végrehajtását követően minősíti a légi járművet, amelyet a légialkalmassági jegyzőkönyvben rögzít.
- (2) A minősítés tartalmazza a pilóta nélküli állami légi jármű alkalmasságát vagy azt, hogy milyen korlátozásokkal alkalmas a légiközlekedésben való részvételre. A Hatóság a minősítés alapján kiállítja vagy meghosszabbítja a légi jármű légialkalmassági bizonyítványát.

52. §

A Hatóság a légialkalmassági vizsgálatot felfüggeszti, ha

- a)* az üzemeltető a műszaki dokumentációt nem készítette elő,
- b)* a pilóta nélküli állami légi jármű előkészítettsége, karbantartottsága nem megfelelő,
- c)* az üzemeltető képviselője feladatának nem tesz eleget,
- d)* a vizsgálat személyi, tárgyi feltétele nem biztosított,
- e)* a pilóta nélküli állami légi járművön a vizsgálatral össze nem függő munkát végeznek, vagy
- f)* a pilóta nélküli állami légi jármű berepülése során bármilyen, a légialkalmasságot vagy a berepülés eredményességét, biztonságát befolyásoló meghibásodás lép fel.

53. §

A Hatóság kiegészítő vizsgálatot rendel el, ha a pilóta nélküli állami légi járművön olyan rendellenességet vagy változást észlelt, amely a repülés biztonságát veszélyezteti.

54. §

- (1) A Hatóság a légialkalmassági vizsgálatba bevonhat állományába nem tartozó, a feladat végrehajtási feltételeinek megfelelő, szakszolgálati engedéllyel rendelkező személyt is.
- (2) A Hatóság a vizsgálatba bevont személy részére megbízólevelet állít ki, amelyben meghatározza a megbízott feladatkörét és a megbízás hatályát.
- (3) A megbízólevél visszavonható.

55. §

A NATO vagy az EU tagállamában gyártott vagy rendszeresített pilóta nélküli állami légi jármű vagy pilóta nélküli állami légi jármű rendszer típusalkalmassági vizsgálata esetén a Hatóság elfogadja a gyártó állam illetékes hatóságának hatályos igazolását arról, hogy a típus a vonatkozó európai uniós és nemzetközi előírásoknak megfelel, és biztonságos repülésre alkalmas.

25. A légi alkalmassági vizsgálat dokumentumai

56. §

(1) A légi alkalmassági vizsgálat során a következő dokumentumok kerülnek kiállításra:

a) a „Légi alkalmassági jegyzőkönyv”, amelyet a Hatóság és az üzemeltető tölt ki, és amelyhez mellékelni kell a következő jegyzékeket és dokumentumokat:

aa) az üzemeltető által készített jegyzékeket, amelynek az 1. pontja tartalmazza az előző felülvizsgálat óta kiadott, a típusra vonatkozó gyári bulletinek jegyzékét a végrehajtás idejével vagy a végrehajtás elmaradásának indokolásával, a 2. pontja pedig tartalmazza az első felülvizsgálat óta a légi járművön, annak üzemben tartási rendszerén bekövetkezett változások jegyzékét,

ab) a berepülési jegyzőkönyvet;

b) a légi alkalmassági bizonyítvány.

(2) A dokumentumok kitöltése során

a) az üzemeltető képviselője az üzemeltető által készített, az (1) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontja szerinti jegyzékekben foglaltak valóságát aláírásával igazolja,

b) az üzemeltető bemutatja a légi jármű üzemeltetésének megfelelőségéről, a légi jármű üzemképességéről készített nyilatkozatot,

c) a Hatóság légi alkalmassági vizsgálatra kijelölt képviselői a légi alkalmassági vizsgálat során készült egyéb dokumentumokat aláírásukkal hitelesítik, és

d) a pilóta nélküli állami légi jármű kezelője a pilóta nélküli állami légi jármű minősítése során a berepülési jegyzőkönyvet aláírja.

(3) A Hatóság ellenőrzi, hogy az üzemeltető a dokumentumokba csak hiteles, rendszeresített alapnyilvántartás alapján tett bejegyzést.

(4) A légi alkalmassági vizsgálat dokumentumai egy példányban készülnek.

(5) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti „Légi alkalmassági jegyzőkönyv” tartalmazza

a) a vizsgálatot kérelmező és elrendelő nevét,

b) a vizsgálat célját,

c) a légi jármű

ca) üzemeltetőjét,

cb) típusát,

cc) gyári számát,

cd) gyártási idejét,

ce) összes felszállásának számát,

cf) összes üzemidejét, a hátralévő üzemidejét,

cg) nagyjavításainak időpontját,

ch) utolsó javítása óta eltelt üzemidejét,

ci) utolsó javítása óta végrehajtott leszállások számát,

cj) üzemképességére vonatkozó megjegyzést és

d) a földi és légi vizsgálat eredményét.

(6) A pilóta nélküli állami légi jármű légiközlekedésre alkalmasságának megállapítását követően a Hatóság légialkalmassági bizonyítványt állít ki, amely tartalmazza a légi jármű

- a) nyilvántartási számát,
- b) típusát és a modell megnevezését,
- c) gyártója megnevezését,
- d) gyártási számát és
- e) fedélzeti azonosító jelét.

IV. FEJEZET

A PILÓTA NÉLKÜLI ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰ RENDSZER KEZELÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ENGEDÉLYEK, A KEZELŐ SZEMÉLYZET KÉPESÍTÉSÉNEK, EGÉSZSÉGI ALKALMASSÁGÁNAK KÖVETELMÉNYEI

26. A kezelő személyzet engedélyei

57. §

(1) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű az adott kategóriára vonatkozó alapképzés és típusképzés, a „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű az adott típusra vonatkozó képzés, sikeres vizsga és az üzemeltető által engedélyezettnek megfelelően üzemeltethető.

(2) Szakszolgálati engedély nélkül az e rendeletben meghatározott képzési, vizsga- és egyéb követelmények teljesítése esetén üzemeltethetőek az „A1”, az „A2”, a „B1”, a „B2” és az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi járművek.

(3) A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű csak a típusra szóló érvényes szakszolgálati engedély és érvényes repülőegészségi minősítési dokumentum birtokában üzemeltethető.

(4) A szakszolgálati engedély a repülőegészségi, valamint a szakmai alkalmasságra megállapított határidőig vagy visszavonásig hatályos.

(5) A Hatóság a pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedélyét az e rendeletben meghatározott feltételek megléte esetén kiadja, meghosszabbítja, megújítja vagy kiterjeszti.

(6) A Hatóság az engedélyes szakszolgálati engedélyét az engedélyben foglalt feltételek megsértése esetén visszavonja, helyszíni intézkedés keretében elveheti.

58. §

(1) A szakszolgálati engedély megszerzése, meghosszabbítása vagy kiterjesztése iránti kérelmet a kérelmező az esedékesség időpontja előtt legfeljebb 90 nappal, de legalább 30 nappal megelőzően, írásban nyújthatja be a Hatósághoz a Hatóság által rendszeresített nyomtatványon.

(2) Valamely jogosítás vagy engedély érvényességének lejártát követően a meghatározott követelmények teljesítése esetén a Hatóság a szakszolgálati engedélyt megújítja.

(3) A szakszolgálati engedély megújítása iránti kérelmet a kérelmező a szakszolgálati engedély lejártát követő 12 hónapon belül, írásban nyújthatja be a Hatósághoz a Hatóság által rendszeresített nyomtatványon.

(4) A nyomtatvány tartalmazza

a) a kérelmező természetes személyazonosító adatait, lakóhelyét, legmagasabb iskolai és szakmai végzettségét, a „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetése esetén az angol nyelvű rádiótávbeszélő engedélyt vagy az ismereteket igazoló dokumentum számát és keltét és az angolnyelv-ismeret szintjét igazoló dokumentum számát,

- b) a munkáltató megnevezését, postacímét, elektronikus címét, és telefonszámát,
- c) a szakszolgálati engedély meghosszabbítása, megújítása, vagy kiterjesztése esetén a szakszolgálati engedély számát és időbeli hatályát,
- d) a kérelem jellegét,
- e) a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriáját és típusát,
- f) a kért jogosítást,
- g) a kért kiterjesztést,
- h) a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriában teljesített összes repült időt,
- i) az elmúlt 12 hónapban teljesített repült időt,
- j) a keltezés és a kérelmező aláírását és
- k) a munkáltató igazolását arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek.

(5) A benyújtott kérelmen a Hatóság feltünteti

- a) a nyilvántartásba vétel időpontját év, hó, nap szerint,
- b) a hatósági nyilvántartási számot,
- c) az elméleti vizsga időpontját és eredményét,
- d) a gyakorlati vizsga időpontját és eredményét,
- e) a megszerzett jogosítást, kiterjesztést és
- f) a szakszolgálati engedély számát, kiadásának időpontját.

59. §

(1) A szakszolgálati engedély kiadása, meghosszabbítása, megújítása vagy kiterjesztése iránti kérelmet a munkáltató útján kell benyújtani. A munkáltató igazolja a pályázó vagy engedélyes e rendeletben előírt feltételeknek való megfelelését.

(2) A szakszolgálati engedély kétnyelvű, amelyet magyar és angol nyelven a Hatóság ad ki.

(3) A szakszolgálati engedély rovataiba bejegyzést csak a Hatóság, a hatósági feladatkört ellátó szolgálati személyek esetében a munkakör ellátásához szükséges bejegyzéseket csak a Hatóság vezetője teheti.

(4) A szakszolgálati engedély két példányban készül. A szakszolgálati engedély első példányát az engedélyes kapja meg, második példányát a Hatóság tárolja.

(5) Az engedélyes a szakszolgálati tevékenység ellátása során köteles a szakszolgálati engedélyt magánál tartani, és azt a hatósági ellenőrzést végző személy felszólítására bemutatni.

(6) Az engedélyes köteles a hatóságnak haladéktalanul bejelenteni, ha a szakszolgálati engedélye elveszett, megrongálódott vagy megsemmisült.

(7) Az elveszett, megrongálódott vagy megsemmisült szakszolgálati engedélyt a Hatóság visszavonja, és az engedélyes kérelmére pótolja.

27. A képesítés elfogadása

60. §

(1) A 70. és 71. §-tól eltérően a Hatóság a pályázó részére, az üzemeltető kérelmére indult, szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló eljárásban elméleti és gyakorlati szakszolgálati vizsga lefolytatása nélkül szakszolgálati engedélyt ad ki, ha

- a) a pályázó rendelkezik más illetékes hatóság által kiállított, a Nyilvántartásba bejegyzett típusú pilóta nélküli állami légi jármű tekintetében a kért jogosítás és kiterjesztés szerinti szaktevékenység végzésére jogosító szakszolgálati engedéllyel, ennek hiányában azzal egyenértékű, más engedéllyel,

- b) a pályázó részére az állami célú légiközlekedési személyzet repülőegészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint a repülőegészségi alkalmassági vizsgálatot végző szerv kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló 20/2021. (X. 6.) HM rendelet szerinti repülőorvosi igazolványt kiállították,
- c) a pályázó rendelkezik angol nyelvű rádiótávbeszélő engedéllyel vagy az ismereteket igazoló dokumentummal, és
- d) a kérelem benyújtásakor az üzemeltető nyilatkozott arról, hogy
- da) a pályázó részére az állami célú repülésekre vonatkozó szabályokról felkészítést tartott, amelyet követően a pályázó sikeres vizsgát tett, és
- db) a pályázó szaktevékenységével kapcsolatban az üzemeltető az állami célú repülésekre vonatkozó előírásokat alkalmazza.
- (2) A Hatóság az (1) bekezdés szerinti szakszolgálati engedélybe korlátozásokat az (1) bekezdés a) pont szerinti szakszolgálati engedély vagy az azzal egyenértékű, más engedély, valamint az angol nyelvű rádiótávbeszélő engedély vagy az ismereteket igazoló dokumentum adataira való figyelemmel jegyez be.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti szakszolgálati engedély meghosszabbítására, megújítására és kiterjesztésére az e rendeletben meghatározott előírásokat kell alkalmazni.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti szakszolgálati engedély időbeli hatálya 36 hónap.
- (5) A Hatóság a kezelő részére, az üzemeltető kérelmére indult eljárásban engedélyt adhat arra, hogy a Nyilvántartásba bejegyzett, az üzemeltető által üzemben tartott légitársaságon szakszolgálati tevékenységet folytasson, ha
- a) a kezelő rendelkezik más illetékes hatóság által kiállított, a Nyilvántartásba bejegyzett típusú pilóta nélküli állami légitársaság tekintetében a kért jogosítás és kiterjesztés szerinti szaktevékenység végzésére jogosító szakszolgálati engedéllyel, ennek hiányában azzal egyenértékű, más engedéllyel vagy képzettséget igazoló dokumentummal,
- b) a kezelő rendelkezik angol nyelvű rádiótávbeszélő engedéllyel vagy az ismereteket igazoló dokumentummal, és
- c) a kérelem benyújtásakor az üzemeltető nyilatkozott arról, hogy
- ca) a kezelő részére a repülései megkezdése előtt az állami célú repülésekre vonatkozó szabályokról felkészítést és vizsgát tart, és a kezelő a repüléseit csak sikeres vizsgát követően kezdi meg,
- cb) a kezelő szaktevékenységével kapcsolatban az üzemeltető az állami célú repülésekre vonatkozó előírásokat alkalmazza, és
- cc) a kezelő a vonatkozó repülőegészségi alkalmassági feltételeknek megfelel.
- (6) A Hatóság az (5) bekezdés szerinti engedély kiadásakor korlátozásokat és feltételeket
- a) az (5) bekezdés a) pontja szerinti szakszolgálati engedély, az azzal egyenértékű, más engedély vagy képzettséget igazoló dokumentum adataira,
- b) az angol nyelvű rádiótávbeszélő engedély vagy az ismereteket igazoló dokumentum adataira, és
- c) az állami célú légiközlekedésre vonatkozó előírásokra való figyelemmel állapít meg.

28. A szakszemélyzet ellenőrzése

61. §

- (1) A Hatóság ellenőrzi a szakszemélyzet elméleti és gyakorlati jártasságát, valamint felkészültségét.

- (2) A Hatóság elméleti, gyakorlati, vagy – ha a gyakorlati ellenőrzés alapvető elméleti hiányosságokat is megállapít – elméleti és gyakorlati vizsga letételére kötelezheti azt az engedélyest, aki az ellenőrzés során szakmai szempontból nem felelt meg a követelményeknek.
- (3) Ha az engedélyes a tevékenysége során a szakmai szabályokat vétkesen oly mértékben megszegi, hogy azzal a légiközlekedés biztonságát sérti vagy veszélyezteti, a Hatóság a szakszolgálati engedélyt visszavonja.
- (4) A visszavonás indokoltságáról, annak esetleges meghosszabbításáról a Hatóság vezetője 5 napon belül dönt.

29. Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légitármű kezelő személyzet képzése

62. §

- (1) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légitármű kezelő személyzet alapképzését és típusképzését képzési engedéllyel rendelkező képző szervezet végezheti.
- (2) Üzemeltartónak nem minősülő képző szervezet típusátképzést képzési engedély birtokában végezhet.
- (3) Az üzemeltartó által végzett típusátképzés esetén az üzemeltartónak rendelkeznie kell
- a) képzési tematikával, valamint kidolgozott tananyaggal és oktatási segédletekkel,
  - b) megfelelő felkészülést biztosító képzési létesítménnyel, eszközökkel és
  - c) a szükséges képzettséggel rendelkező kezelő-oktatókkal.
- (4) Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légitármű kezelő alapképzés tematikáját a képző szervezet az üzemeltartó iránymutatásai alapján alakítja ki és a Hatóság hagyja jóvá. A képző szervezet az alapképzés tematikáját a 3. mellékletben foglaltak szerint állítja össze.
- (5) A típusképzés tematikáját a képző szervezet az adott típusú pilóta nélküli állami légitármű műszaki leírása, üzemeltetési kézikönyve és üzemeltetési utasítása alapján állítja össze.
- (6) A típusátképzés tematikáját az üzemeltartó az érintett típusú pilóta nélküli állami légitárművek műszaki leírásai, üzemeltetési kézikönyvei és üzemeltetési utasításai alapján állítja össze. A tematika összeállításakor repülésbiztonsági elemzéssel állapítja meg a képzés részletes tartalmát a két érintett légitármű típus közötti eltérések figyelembevételével. Repülésbiztonsági elemzést a Hatóság engedélyével működő repülésbiztonsági szervezet készíthet.
- (7) A képzésre vonatkozó engedélyt a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légiközlekedésre vonatkozó előírások figyelembevételével adja ki.
- (8) A képzésre vonatkozó engedély a kiállításától számított három évig hatályos.

63. §

A Hatóság a képzésre vonatkozó engedélyt visszavonja, ha az engedélyes bejelenti a Hatóságnak, hogy az engedélyében foglalt tevékenységét megszünteti.

30. A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légitármű kezelő személyzet képzése

64. §

(1) A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet képzését képzési engedéllyel rendelkező képző szervezet tanfolyam jellegű képzés keretében végzi.

(2) A képző szervezetnek rendelkeznie kell

a) a képző szervezet működését és szervezeti felépítését tartalmazó kézikönyvvel, vagy azzal egyenértékű belső rendelkezéssel,

b) képzésfajtánként a Hatóság által jóváhagyott képzési tematikával, valamint kidolgozott tananyaggal és oktatási segédletekkel,

c) megfelelő felkészülést biztosító képzési létesítménnyel, eszközökkel és

d) oktatói szakszolgálati engedéllyel vagy oktatói képzettséggel rendelkező oktatókkal.

(3) A képzésre vonatkozó engedélyt a Hatóság a gyártói előírások, a repülésbiztonsági követelmények és a légiközlekedésre vonatkozó előírások figyelembevételével adja ki.

65. §

(1) A képzésre vonatkozó engedély a kiállításától számított három évig hatályos.

(2) A Hatóság a képzésre vonatkozó engedélyt visszavonja, ha az engedélyes bejelenti a Hatóságnak, hogy az engedélyében foglalt tevékenységét megszünteti.

31. A szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam

66. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetnek a szakszolgálati engedély megszerzése, meghosszabbítása, kiterjesztése vagy megújítása esetén az engedély megszerzését vagy lejártát megelőző 6 hónapon belül tanfolyamon kell részt vennie. A tanfolyamon való részvétel a vizsgára bocsátás előfeltétele.

(2) A tanfolyam célja olyan speciális témakörökből összetevődő szakmai ismeret elsajátításának és szinten tartásának biztosítása, amely lehetővé teszi az engedéllyel rendelkező vagy a pályázó számára a szakterületéhez kapcsolódó ismeretek birtokában feladata hatékony ellátását.

(3) A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló elméleti képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki az üzemeltető igényei alapján, és a Hatóság hagyja jóvá. A „C”, a „D”, és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló tanfolyam tematikáját a 4. melléklet 1. pontjában foglaltak szerint kell összeállítani.

(4) A szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam előtt a képző szervezet tájékoztatja a Hatóságot

a) a tanfolyam helyéről és időpontjáról,

b) a szakterület megnevezéséről és

c) az adott tanfolyam órarendjéről.

(5) A szakszolgálati engedély meghosszabbítására és kiterjesztésére szervezett tanfolyam időtartama 5 nap. A tanfolyamot az indítását követő 20 napon belül be kell fejezni.

(6) A szakszolgálati engedély megszerzésére, kiterjesztésére szervezett tanfolyam időtartama minimálisan 30 tanóra, a szakszolgálati engedély meghosszabbítására szervezett tanfolyam időtartama minimálisan 15 tanóra.

(7) A pályázó a tanfolyamon köteles részt venni. Hiányzás az összóraszám 20%-ának erejéig igazolható.

(8) A pályázót új tanfolyamra kell beiskoláztatni, ha a (7) bekezdésben előírt feltétel nem teljesül.

(9) A pályázó beiskolázásáról, képzéséről a munkáltató intézkedik, aki a szakszolgálati engedéllyel rendelkező személyekről nyilvántartást vezet.

(10) A „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki, és a Hatóság hagyja jóvá.

32. A szakszolgálati vizsga

67. §

(1) A szakszolgálati vizsga során a Hatóság meggyőződik a pályázó önálló munkavégzéshez szükséges jártasságának meglétéről.

(2) A Hatóság gyakorlati vizsgát a repülések tervezése függvényében tart.

68. §

(1) A szakszolgálati engedély megszerzésének vizsgakövetelményeit a „C”, a „D” és az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű esetén a Hatóság határozza meg.

(2) A vizsgabizottság legalább 2 főből áll.

(3) A bizottság elnöke és tagja – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – a Hatóság személyi állományába tartozó, szakszolgálati engedéllyel rendelkező, az adott szakterületen jártas személy lehet.

(4) Bizottsági tagként indokolt esetben a munkáltató egyetértésével az üzemeltető vagy az üzemeltető oktatói szakszolgálati engedéllyel és legalább 2 év szakmai gyakorlattal rendelkező tagja (a továbbiakban: hatósági megbízott) is kijelölhető.

(5) A hatósági megbízotti engedély kiadásának feltétele a Hatóság által meghatározott vizsgakövetelmények témaköreiből sikeres elméleti vizsga teljesítése.

(6) A hatósági megbízotti engedély hatálya 24 hónap. Az engedélyt a Hatóság visszavonja, ha a hatósági megbízott a szakmai vagy eljárási szabályokat megsérti.

(7) A hatósági megbízott személyére az engedély lejártát megelőző 30 napon belül a munkáltató tesz javaslatot.

(8) A hatósági megbízott vizsgáztatói tevékenységét a Hatóság folyamatosan ellenőrzi.

(9) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet és pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet oktató szakszolgálati engedély kérelmének tartalmát az 5. melléklet határozza meg.

69. §

(1) A szakszolgálati vizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

(2) A pályázó elméleti vizsga keretében bizonyítja, hogy a 4. mellékletben meghatározott elméleti tantárgyakból rendelkezik azzal a szakismerettel, amely a pilóta nélküli állami légi jármű kezelőt megillető jogosultságoknak megfelel.

(3) A pályázó gyakorlati vizsga keretében bizonyítja, hogy rendelkezik azzal a szakismerettel, amely a pilóta nélküli állami légi jármű kezelőt megillető jogosultságoknak megfelel. A gyakorlati vizsgát a repülés fázisainak megfelelően, a 4. melléklet 2. pontjában meghatározottak szerint kell lefolytatni.

(4) Az elméleti és gyakorlati ismeretek és készségek értékelése kétfokozatú minősítéssel, „megfelelt” és „nem felelt meg” értékeléssel történik.

(5) A gyakorlati vizsgához szükséges személyi, tárgyi és technikai feltételeket a képző szervezet biztosítja.

(6) A vizsgázó felkészültségét a vizsgabizottság ellenőrzi.

(7) Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó

a) elméleti vizsga esetén bármely témakörben szerzett pontszáma nem éri el az adható pontszám 70%-át, ezért „nem felelt meg” értékelést kapott, vagy

b) gyakorlati vizsga esetén „nem felelt meg” értékelést kapott.

(8) Sikertelen vizsga után a vizsgázó 3 alkalommal tehet ismételt vizsgát.

(9) Az ismételt vizsga időpontját a Hatóság vezetője határozza meg, amely

a) az első sikertelen vizsgát követő legalább 15 nap elteltével,

b) az első sikertelen megismételt vizsgát követő legalább 30 nap elteltével, vagy

c) a második sikertelen megismételt vizsgát követő legalább 90 nap elteltével, a szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam újbóli elvégzése és a Hatóság által jóváhagyott a vizsgázó egyéni képességeinek megfelelően kialakított speciális gyakorlati képzési program teljesítése után jelölhető ki.

(10) Az elméleti és a gyakorlati vizsga eredményéről a Hatóság a pályázót vagy az engedélyest – a munkáltató útján – a vizsgát követő 5 munkanapon belül írásban értesíti.

(11) A sikeres gyakorlati vizsgát követően a Hatóság igazolást állít ki. Az igazolás birtokában a sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát tett személy a szakszolgálati engedély kézhezvételéig szakszolgálati tevékenységet folytathat.

33. A szakszolgálati engedély kiadásának feltételei

70. §

Az állami célú légiközlekedésben pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelésére a 6. melléklet szerinti szakszolgálati engedélyt az kaphat, aki

a) a szakszolgálatra a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriája, valamint a szakszolgálat típusa szerint e rendeletben meghatározott szakmai és egészségi követelményeknek megfelel,

b) rendelkezik az egyes szakszolgálati engedély megszerzéséhez, meghosszabbításához, megújításához vagy a kiterjesztéséhez e rendeletben előírt feltételekkel, és

c) sikeres elméleti és gyakorlati szakszolgálati vizsgát tett.

71. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele

a) az 5. melléklet szerinti adattartalmú kérelem benyújtása a Hatósághoz,

b) a „C” és a „D” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű kezelő szakszolgálati engedély esetén a kezelő legalább középfokú iskolai végzettsége, valamint az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű kezelő szakszolgálati engedély esetén a kezelő felsőfokú iskolai végzettsége vagy képzettsége,

c) a szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam igazolása,

d) a „C”, a „D” vagy az „E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű kezelő szakszolgálati engedély esetén a légiközlekedési hatóság erre vonatkozó engedélyével rendelkező szervezet által kibocsátott angol nyelvű rádiótávbeszélő engedély vagy az ismereteket igazoló dokumentum és

e) a képzési tematikában meghatározott repülési feladat végrehajtása az adott típusú pilóta nélküli állami légi jármű rendszerrel gyakorló kezelőként.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltétele

a) a 70. § szerint kiadott szakszolgálati engedély és

b) legalább 5 repülési feladat sikeres végrehajtása pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetként a vizsgát megelőző 12 hónapban.

72. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelő szakszolgálati tevékenység végzésére.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedély kiterjeszthető pilóta nélküli állami légi jármű rendszer kezelőszemélyzet oktató szaktevékenység végzésére.

(3) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet szakszolgálati engedély időbeli hatálya 36 hónap.

(4) A szakszolgálati engedély megszerzése, megújítása és kiterjesztése iránti hatósági eljárás alatt, az eredményes gyakorlati vizsgát követően a katonai légügyi hatóság igazolást állít ki.

(5) Az igazolás birtokában az eredményes elméleti és gyakorlati vizsgát tett személy a szakszolgálati engedély kézhezvételéig szakszolgálati tevékenységet folytathat.

73. §

(1) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelőszemélyzet oktató kiterjesztés megszerzésének feltételei a következők:

a) legalább középfokú iskolai végzettség,

b) oktatói szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam igazolása és

c) legalább 40 felszállás az adott pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzeteként.

(2) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelőszemélyzet oktató kiterjesztés meghosszabbításának feltétele

a) a 70. § szerint kiadott szakszolgálati engedély és

b) legalább 5 repülési feladat pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzeteként, valamint 5 repülési feladat légi jármű kezelő-oktatóként a vizsgát megelőző 12 hónapban.

(3) A pilóta nélküli állami légi jármű kezelőszemélyzet oktató kiterjesztés jogosítja az engedélyest pilóta nélküli állami légi jármű rendszer irányítására, valamint a kezelő személyzet felkészítésére.

74. §

A pilóta nélküli állami légi jármű szakszolgálati engedély megújításának feltételei a következők:

a) a kérelem a szakszolgálati engedély lejártát követő 12 hónapon belül benyújtásra kerül,

b) a kérelmező rendelkezik a 70. § szerinti feltételek alapján kiadott szakszolgálati engedéllyel és

c) a kérelmező a szakszolgálati engedély megújítása iránti kérelem benyújtását megelőző 12 hónapon belül sikeresen végrehajtott legalább 5 repülési feladatot.

34. A szakszolgálati engedély helyszíni elvétele

75. §

(1) A Hatóság jogosult a légiközlekedési szaktevékenységgel összefüggő elméleti és gyakorlati jogosultság, valamint a felkészültség ellenőrzésére.

(2) A Hatóság a szakszolgálati engedélyt az ellenőrzés során a helyszínen elveszi, ha

- a) a szakszolgálati engedély időbeli hatálya lejárt,
  - b) a nyilvántartás szerint azt nem az engedélyben feltüntetett személy részére állították ki,
  - c) a szakszolgálati engedélyben illetéktelen személy részéről javítás, törlés vagy más beavatkozás jelei észlelhetők vagy a szakszolgálati engedély anyaga, kivitele a valóditól eltér, vagy
  - d) az engedélyes az ellenőrzés során nem felel meg az e rendeletben foglalt követelményeknek, magatartásával a légiközlekedés biztonságát veszélyezteti vagy a szakszolgálati tevékenység ellátásának szabályait megsérti.
- (3) A Hatóság a szakszolgálati engedély elvételéről jegyzőkönyvet vesz fel, amely tartalmazza az elvétel e rendeletben meghatározott indokát.
- (4) A szakszolgálati engedély helyszíni elvételének elrendelésére okot adó körülményről a Hatóság haladéktalanul értesíti a munkáltatót.
- (5) A szakszolgálati engedély a helyszíni elvételt követően csak akkor adható vissza, ha
- a) a szakszolgálati engedély hatályos, és
  - b) az engedélyes az elvételt követően sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát tett.
- (6) Ha az engedéllyessel szemben szakszolgálati engedélyhez kötött tevékenységgel összefüggő bűncselekmény vagy szabálysértés miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indul, akkor az eljárás megindítása esetén a szakszolgálati engedélyt a rendőrség a helyszínen elveszi. Az elvett okmányt az eljáró rendőri szerv 5 napon belül megküldi a Hatóságnak.

35. A pilóta nélküli állami légi jármű rendszert kezelő személyzet egészségi követelményei

76. §

- (1) Az „A1”, az „A2”, a „B1”, a „B2” és az „F” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetnek rendelkeznie kell a beosztás ellátásához jogszabályban előírt egészségi, pszichikai és fizikai feltételekkel.
- (2) A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzetnek rendelkeznie kell az állami célú légi közlekedés repülőegészségi feltételeiről szóló jogszabályban meghatározott, a Hatóság által kiállított repülőegészségi minősítéssel.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

77. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

78. §

- (1) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- (2) E rendelet rendelkezései nem érintik az e rendelet hatálybalépését megelőzően a pilóta nélküli állami légi járművek repüléséről szóló 38/2021. (II. 2.) Korm. rendelet szerint megszerzett jogosultságokat, képző szervezetek jóváhagyását, valamint a típusalkalmassági és légialkalmassági bizonyítványok hatályát.

79. §

Hatályát veszti a pilóta nélküli állami légi járművek repüléséről szóló 38/2021. (II. 2.) Korm. rendelet.

(Orbán Viktor)
miniszterelnök

Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer típusalkalmassági vizsgálata

1. Jogszabályi megfelelés vizsgálata
  - 1.1. Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű esetében a jogszabályi megfelelés vizsgálata a következő feladatokat kell végrehajtani:
    - 1.1.1. maximális felszálló tömeg ellenőrzése,
    - 1.1.2. kategória megállapítása,
    - 1.1.3. rendelkezésre álló gyártói és más állam légügyi hatósága által kiállított engedélyek vizsgálata,
    - 1.1.4. a kommunikációra használt rádió berendezés engedélyeinek vizsgálata, amelynek illeszkednie kell a NATO és az EU előírásaihoz, és
    - 1.1.5. annak vizsgálata, hogy a műszaki és az üzemeltetési utasítás tartalmazza-e azokat a szükséges leírásokat és eljárásokat, amelyek alapján a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer az előírásoknak megfelelően üzemeltethető.
  2. Gyakorlati vizsgálat
    - 2.1. Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű esetében a pilóta nélküli légi jármű típusalkalmasságának megállapításához legalább a következő, jellemzően repülési vizsgálatokat kell végrehajtani a légi jármű gyártója által meghatározott teljesítményadatok ellenőrzése érdekében:
      - 2.1.1. a légi jármű stabil repülési képességének ellenőrzése, és manőverező képességének ellenőrzése,
      - 2.1.2. a pilóta nélküli légi jármű adatkapcsolati teljesítményének ellenőrzése,
      - 2.1.3. a pilóta nélküli légi járművel teljesíthető maximális repülési idő ellenőrzése,
      - 2.1.4. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális repülési magasság ellenőrzése,
      - 2.1.5. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális repülési sebesség ellenőrzése
      - 2.1.6. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális hatótávolság ellenőrzése,
      - 2.1.7. annak ellenőrzése, hogy biztosított-e a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer folyamatos adatkapcsolata a műszaki leírásban rögzített távolságon belül, és
      - 2.1.8. annak ellenőrzése, hogy a műszaki leírásban rögzített, gyártó vagy a kezelő által programozott vészhelyzeti eljárásokat a pilóta nélküli állami légi jármű végrehajtja-e külső beavatkozás nélkül.

***A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű
típusalkalmassági vizsgálata***

1. Jogsabályi megfelelés vizsgálatáa
- 1.1. A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű esetében a jogsabályi megfelelés vizsgálatánál a következő feladatokat kell végrehajtani:
  - 1.1.1. össtömeg ellenőrzése,
  - 1.1.2. kategória megállapítása,
  - 1.1.3. rendelkezésre álló gyártói és más állam légügyi hatósága által kiállított engedélyek vizsgálata, és
  - 1.1.4. a kommunikációra használt rádió berendezés engedélyeinek vizsgálata, aminek illeszkednie kell a NATO és az EU előírásaihoz.
- 1.2. típusalkalmassági vizsgálat során végrehajtott ellenőrzések köre a következő:
  - 1.2.1. az anyagvizsgálat,
  - 1.2.2. a fárasztási, szilárdsági és merevségi vizsgálat,
  - 1.2.3. a tömeg- és tömegközéppont-mérés,
  - 1.2.4. a gyári ellenőrző repülés.
- 1.3. A Hatóság elfogadhatja a gyári ellenőrzés, illetve berepülés hivatalos jegyzőkönyvét is.
2. Gyakorlati vizsgálat
- 2.1. A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű esetében a légi jármű típusalkalmasságának megállapításához legalább a következő, jellemzően repülési vizsgálatokat kell végrehajtani a légi jármű gyártója által meghatározott teljesítményadatok ellenőrzése érdekében:
  - 2.1.1. a pilóta nélküli légi jármű stabil repülési képességének ellenőrzése,
  - 2.1.2. a pilóta nélküli légi jármű manőverező képességének ellenőrzése,
  - 2.1.3. a pilóta nélküli légi járművel teljesíthető maximális repülési idő ellenőrzése,
  - 2.1.4. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális repülési magasság ellenőrzése,
  - 2.1.5. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális repülési sebesség ellenőrzése,
  - 2.1.6. a pilóta nélküli légi járművel elérhető maximális hatótávolság ellenőrzése,
  - 2.1.7. annak ellenőrzése, hogy biztosított-e a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer folyamatos adatkapcsolata a műszaki leírásban rögzített távolságon belül, és
  - 2.1.8. annak ellenőrzése, hogy a műszaki leírásban rögzített, gyártó vagy a kezelő által programozott vészhelyzeti eljárásokat a pilóta nélküli állami légi jármű végre hajtja-e külső beavatkozás nélkül.

Az „A1”, az „A2”, a „B1” és a „B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő alapképzés tematikája

1. A tanfolyam tematikájának legalább a következőkre kell kiterjednie:
  - 1.1. repülésbiztonság,
  - 1.2. légtérkorlátozások,
  - 1.3. jogi szabályozás,
  - 1.4. emberi teljesítőképesség határai,
  - 1.5. operatív eljárások,
  - 1.6. általános pilóta nélküli légi jármű ismeret,
  - 1.7. adatvédelem,
  - 1.8. biztosítás,
  - 1.9. légiközlekedés-védelem,
  - 1.10. repülésmeteorológiai ismeretek.

***A „C”, a „D” és az „E” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű kezelő
szakszolgálati engedély megszerzéséhez szükséges feltételek***

1. Elméleti képzés

1.1. Az elméleti képzés általános és az adott kategóriára vonatkozó specifikus ismeretekből áll, amelyek legalább a következő területek, tevékenységek oktatását foglalják magukban:

- 1.1.1. Aerodinamikai alapismeretek,
- 1.1.2. Repülésmechanikai alapismeretek,
  - 1.1.2.1. Szárnyon keletkező erők,
  - 1.1.2.2. Sárkányszerkezet igénybevételei,
- 1.1.3. Elektrotechnikai alapismeretek,
- 1.1.4. Rádióhullámok alapismerete,
  - 1.1.4.1. Elektromágneses hullámok,
  - 1.1.4.2. Hullámhossz, amplitúdó, frekvencia,
  - 1.1.4.3. Frekvencia, frekvenciasávok,
  - 1.1.4.4. Rádiózavart okozó körülmények és események,
- 1.1.5. Légiközlekedési alapismeretek,
  - 1.1.5.1. Jogi szabályozás,
    - 1.1.5.1.1. Alapfogalmak,
    - 1.1.5.1.2. A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő, a segítő személy és az üzemeltető feladata,
    - 1.1.5.1.3. A pilóta nélküli állami légi jármű alapfelszereltsége,
    - 1.1.5.1.4. Üzemeltetéshez szükséges engedélyek,
    - 1.1.5.1.5. A pilóta nélküli állami légi jármű működtetésének feltételei,
  - 1.1.5.2. Látvarepülési és műszeres repülési eljárások szabályai,
    - 1.1.5.2.1. Minimális távolságok, oldalirányú és magassági elkülönítés szabályai,
    - 1.1.5.2.2. Légiforgalmi szabályok és légiforgalmi szolgálatok,
    - 1.1.5.2.3. Definíciók,
    - 1.1.5.2.4. Légiforgalmi szolgálatok szerepe,
    - 1.1.5.2.5. Légtér felosztása,
    - 1.1.5.2.6. Légtérszabályok szabályai,
    - 1.1.5.2.7. Repüléstájékoztató körzetek, irányító körzetek és repülőtéri irányító körzetek felosztása,
    - 1.1.5.2.8. Légiforgalmi irányító szolgálatok és repüléstájékoztató szolgálatok feladatai,
  - 1.1.5.3. A Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény,
- 1.1.6. Repülésmeteorológiai alapismeretek,
  - 1.1.6.1. Meteorológia tájékoztatások beszerzése és alkalmazása,
  - 1.1.6.2. A látási viszonyok alakulása különböző időjárási körülmények között,
  - 1.1.6.3. Szél, felhőzet, csapadék és köd hatása a repülésre,
  - 1.1.6.4. Jegesedés hatása a repülésre,
- 1.1.7. Helymeghatározás, navigáció,
  - 1.1.7.1. Műholdas navigáció működési elve, pontossága, zavarása,
  - 1.1.7.2. Légiforgalmi térképek alkalmazása,
- 1.1.8. Az adott kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszerre vonatkozó specifikus ismeretek moduljai,
- 1.1.9. Repüléstervezés,
  - 1.1.9.1. Időjárás-előrejelzés és jelenlegi időjárás,
  - 1.1.9.2. Repülési útvonal meghatározása,

- 1.1.9.3. Repülés előkészítése,
- 1.1.9.4. Szükséges engedélyek beszerzése,
- 1.1.9.5. Repülés végrehajtása,
- 1.1.9.6. Dokumentáció,
- 1.1.10. Repülésbiztonság,
- 1.1.10.1. Veszélyek és hibák felismerése, kezelésének lehetőségei,
- 1.1.10.2. Kényszerhelyzetek megoldási lehetőségei,
- 1.1.11. Légialkalmasság,
- 1.1.11.1. A légialkalmassági bizonyítvány kiadásának feltételei,
- 1.1.11.2. A légialkalmassági vizsgálat menete,
- 1.1.11.3. A légialkalmassági felülvizsgálat ideje és menete.
- 1.2. Emberi teljesítőképesség.
- 2. Gyakorlati képzés
- 2.1. A tematika legalább a következő területek, tevékenységek oktatását foglalja magában:
  - 2.1.1. A pilóta nélküli állami légi jármű felszállása előtti tevékenységek,
    - 2.1.1.1. Az időjárás megfelelőségének ellenőrzése,
    - 2.1.1.2. A pilóta nélküli állami légi jármű rendszer összeszerelése,
    - 2.1.1.3. Adatkapcsolat létrehozása a pilóta nélküli állami légi jármű és a munkaállomás között,
  - 2.1.1.4. A pilóta nélküli állami légi jármű fel- és leszállásához szükséges helyszín biztosítása,
  - 2.1.1.5. Szükség esetén a légiforgalmi szolgálat engedélyének beszerzése,
- 2.1.2. A pilóta nélküli állami légi jármű repülése közbeni tevékenységek végrehajtása a pilóta nélküli állami légi jármű felszereltségének, műszerezettségének, valamint műszaki lehetőségeinek függvényében,
  - 2.1.2.1. A pilóta nélküli állami légi jármű rendeltetésszerű irányítása,
    - 2.1.2.1.1. Elkerülő manőverek,
    - 2.1.2.1.2. Kényszerhelyzeti eljárások,
    - 2.1.2.1.3. Repülés végrehajtása normál és oldalszélben,
- 2.1.3. A pilóta nélküli állami légi jármű földet érése utáni tevékenységek,
  - 2.1.3.1. Adatkapcsolat megszüntetése a pilóta nélküli állami légi jármű és a munkaállomás között,
  - 2.1.3.2. A pilóta nélküli állami légi jármű rendszer szétszerelése,
  - 2.1.3.3. Repülési és üzemi napló készítése.
- 3. A vizsga
  - 3.1. Elméleti vizsga
  - 3.2. Gyakorlati vizsga
  - 3.3. A Hatóság a vizsgaszabályzatban határozza meg a vizsga végrehajtására vonatkozó tűréshatárokat.
  - 3.4. A sikeres vizsga feltételei:
    - 3.4.1. A gyakorlati vizsga csak akkor kezdhető meg, ha a növendék sikeres elméleti vizsgát tett.
    - 3.4.2. A növendéknek a vizsga megkezdéséig legalább 10 fel- és leszállással, valamint legalább 5 repült órával kell rendelkeznie az adott pilóta nélküli állami légi jármű kategóriára vonatkozóan.
    - 3.4.3. A vizsga csak akkor tekinthető sikeresnek, ha a növendék mind az elméleti, mind a gyakorlati vizsgarészt sikeresen teljesítette.
  - 3.5. Az elméleti vizsga elévülési ideje 1 év.
- 4. Az oktatói jogosítás kiterjesztésének feltételei:

- 4.1. Repülési tapasztalat
- 4.1.1. Az oktátónak legalább 40 felszállással kell rendelkeznie adott pilóta nélküli állami légi járművel kezelőként.
- 4.1.2. A felszállások számát, valamint a repült órák számát a repülési naplóval kell igazolni.
- 4.2. Kompetencia
- 4.2.1. Az oktató képes
- 4.2.1.1. a növendéket a vonatkozó szakszolgálati engedély kiadásához szükséges szintre felkészíteni,
- 4.2.1.2. a pilóta nélküli állami légi járműre, valamint a feladatban részt vevő és részt nem vevő személyek és a forgalomban részt vevő más légi járművekre, pilóta nélküli légi járművekre tekintve veszélyes helyzeteket felismerni, a vészhelyzeteket elkerülni,
- 4.2.1.3. az időt megfelelően beosztani az oktatási célkitűzések eléréséhez,
- 4.2.1.4. a növendék teljesítményének értékelésére,
- 4.2.1.5. a növendék előrehaladását figyelemmel kísérni,
- 4.2.1.6. a növendéket vizsgáztatni,
- 4.2.1.7. a képzési időszakokat értékelni, és
- 4.2.1.8. az eredményeket jelenteni.

A pilóta nélküli állami légi jármű szakszolgálati engedély kérelem adattartalma

1. A kérelmező adatai:
  - 1.1. a kérelmező természetes személyazonosító adatai,
  - 1.2. a kérelmező legmagasabb iskolai és szakmai végzettsége,
  - 1.3. a kérelmező angol nyelv ismereti szintje,
  - 1.4. a kérelmező angol nyelvű rádiótávbeszélő engedély vagy az ismereteket igazoló dokumentum száma és kelte,
  - 1.5. a szervezeti egység megnevezése, postacíme,
  - 1.6. ha a pályázó rendelkezik szakszolgálati engedéllyel, a szakszolgálati engedély száma és időbeli hatálya,
  - 1.7. a kérelem jellege,
  - 1.8. a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriája és típusa,
  - 1.9. a kért jogosítás és típus,
  - 1.10. a kért kiterjesztés,
  - 1.11. a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriában teljesített összes repült idő,
  - 1.12. az elmúlt 12 hónapban teljesített repült idő,
  - 1.13. a keltezés és a pályázó aláírása és
  - 1.14. a munkáltató igazolása arról, hogy a pályázó megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek.

A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet és pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet oktató szakszolgálati engedély

1. A pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet és pilóta nélküli állami légi jármű kezelő személyzet oktató kétnyelvű szakszolgálati engedély a következőket tartalmazza:

- 1.1. a kiállító hatóság neve,
- 1.2. a „PILÓTA NÉLKÜLI ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰ KEZELŐ SZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” szöveg,
- 1.3. a kiállító állam megnevezése,
- 1.4. az engedély száma,
- 1.5. az engedélyes neve, születési helye és ideje, saját kezű aláírása,
- 1.6. a kiállító hatóság bélyegzőlenyomata, a kiállítás dátuma, a kiállító aláírása,
- 1.7. a kiadás dátuma,
- 1.8. az engedély időbeli hatálya,
- 1.9. a rádióforgalmazási jogok,
- 1.10. megjegyzések,
- 1.11. a rádióforgalmazási jogokat igazoló okirat száma,
- 1.12. az engedélyben használt rövidítések megnevezése,
- 1.13. az „A pilóta nélküli állami légi jármű szakszemélyzetének mindig magánál kell tartania szakszolgálati engedélyt és az orvosi minősítést igazoló betétlapot, ha a szakszolgálati engedéllyel járó jogokat gyakorolja.” szöveg,
- 1.14. a „Jelen szakszolgálati engedély egy fényképes személyazonosításra alkalmas okmánnyal együtt érvényes!” szöveg,
- 1.15. a pilóta nélküli állami légi jármű kategóriája és típusa, a jogosítás és a kiterjesztés megnevezése, a tevékenység végzésének feltételhez kötése.